

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Boico Victor,

Judecători - Burduh Victor, Mardari Dumitru, Stratulat Galina, Bejenaru Iurie,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav și de către avocatul Popescu Dorin în numele inculpaților, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2019, și a sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, din 19 februarie 2015, în cauza penală în privința lui

Bajerean Vitalie xxx, născut la xxx, originar din r-nul xxx, domiciliat în mun. xxxx, str. xxxx,

Avornic Dumitru xxxxx, născut la xxx, originar din r-nul xxx, satul xxxx, domiciliat în mun. xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.01.2010 – 09.02.2015;

Instanța de apel: 06.03.2015 – 18.02.2016;

09.01.2017 – 10.01.2017;

04.09.2018 – 23.04.2019;

Instanța de recurs: 25.05.2016 – 15.11.2016;

21.04.2018 – 24.07.2018;

16.07.2019-22.09.2020.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 februarie 2015:

- Avornic Dumitru a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 155, 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că faptele inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunilor.

- Bajerean Vitalie a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, (pe episoadele

săvârșirii escrocheriei (în privința părților vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana și Lupan Raisa), art. art. 155, 186 alin. (5) Cod penal, din motiv că faptele inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunilor.

- Bajerean Vitalie a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

- Bajerean Vitalie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, la 7 (șapte) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul serviciilor legate de tranzacțiile imobiliare pe termen de 4 (patru) ani.

În temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, la pedeapsa stabilită a fost inclusă pedeapsa aplicată prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău 26 februarie 2014, fiindu-i stabilită definitiv pedeapsa de 7 (șapte) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul serviciilor legate de tranzacțiile imobiliare pe termen de 4 (patru) ani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că: de către organul de urmărire penală Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru au fost puși sub învinuire pe mai multe capete de acuzare, și anume:

Pe episodul dobândirii prin înșelăciune a bunurilor lui Gorneț Vasile, prima instanță a constatat că, Bajerean Vitalie având scopul și intenția de a dobândi ilicit bunurile altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, alcătuind un plan criminal, respectiv dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admițând în mod conștient survenirea acestora, a săvârșit infracțiunea de escrocherie în următoarele circumstanțe:

Pe parcursul lunii septembrie a anului 2001, Bajerean Vitalie, fiind directorul ÎI „Bajerean”, genul de activitate a căreia constituia oferirea serviciilor în domeniul tranzacțiilor imobiliare, intermedierea tranzacțiilor imobiliare, oferirea creditelor bănești cu garanție etc., folosindu-se de lipsa educației juridice și necunoașterea aspectelor normative în acest domeniu a obținut încrederea lui Gorneț Vasile, care i-a solicitat oferirea consultațiilor și acordarea ajutorului metodic și practic în vederea procurării unui apartament, respectiv în schimbul solicitărilor expuse de Gorneț Vasile, inculpatul Bajerean Vitalie a indicat, că va lua pe seama sa căutarea unui apartament propus spre vânzare și va asigura condițiile de încheiere a tranzacției oportune pentru ambele părți contractante, cât și dacă este cazul, acumularea actelor necesare, completarea contractului, oficializarea

și autentificarea acordului de vânzare cumpărare și înregistrarea acestuia, prin ce i-a inspirat încredere lui Gorneț Vasile.

Ulterior, în luna septembrie a anului 2001, Bajerean Vitalie, aflându-se în oficiul ÎI „Bajerean”, amplasată pe adresa mun. Chișinău, bd. Xxxxx, operând cu termeni și expresii juridice specifice, la fel folosindu-se de lipsa educației juridice a cet. Gorneț Vasile, abuzând de încrederea care a obținut-o anterior, în prealabil comunicându-i victimei că semnarea acordului este destulă pentru transmiterea proprietății asupra bunului imobil, l-a convins să semneze un contract-intenție cu cetățeanul - Istratii Igor, prin care părțile realmente au convenit la încheierea în viitor a unui contract de vânzare-cumpărare, cu intermedierea lui Bajerean Vitalie, care se prezenta drept garant al tranzacției imobiliare și care se institua în calitate de depozitar al sumei achitate de Gorneț Vasile, cu titlu de plată a costului apartamentului nr. xxx situat pe adresa str. Xxxxx xxxx mun. Chișinău.

La fel, Bajerean Vitalie, urmărind scopul evitării oricăror suspiecții în privința sa cât și pentru a acoperi urmele infracțiunii a delegat un alt colaborator al ÎI „Bajerean” să semneze acordul menționat.

Astfel, la 14 septembrie 2001, Gorneț Vasile, aflându-se în oficiul ÎI „Bajerean”, având încredere în Bajerean Vitalie, considerându-l persoană responsabilă, fiind convins de corectitudinea celor comunicate de ultimul a semnat acordul-intenție cu Istratii Igor datat cu 14 septembrie 2001 și considerându-l conform celor explicate de Bajerean Vitalie drept un contract care produce efecte juridice prin care se transmite proprietatea bunului imobil, obiect al acordului, ulterior a depus în beneficiul lui Bajerean Vitalie, bani în valoare de 7500 dolari SUA, sumă menită să fie transmisă lui Istratii Igor drept prețul pentru apartamentul nr.xx, situat pe adresa str. Xxxxx xx, mun. Chișinău. La rândul său Bajerean Vitalie, cu toate că în fapt urma să garanteze executarea voințelor părților contractante, totodată cunoscând cu certitudine că contractul-intenție încheiat exprimă voința reală a victimei, l-a înșelat și beneficiind de calitatea sa de garant și beneficiar al sumei de bani oferite de Gorneț Vasile, neîndeplinindu-și obligațiile asumate, a însușit mijloacele materiale respective și le-a folosit pentru sine, în scopuri personale, în rezultatul căruia părții vătămate Gorneț Vasile i s-a cauzat o daună materială considerabilă în proporții mari în sumă de 7500 dolari SUA, care conform cursului valutar mediu al BNM pentru luna septembrie 2001, constituiau suma de 96493,5 lei.

Pe episodul de învinuire a lui Bajerean Vitalie de săvârșirea escrocheriei în privința părții vătămate Lupan Raisa, prima instanță a constatat că, Bajerean Vitalie a fost pus sub învinuire pentru însușirea ilicită a bunurilor altei persoane și anume a părții vătămate Lupan Raisa, prin înșelăciune și abuz de încredere cu cauzarea de daune în proporții considerabile în următoarele circumstanțe. Bajerean Vitalie având scopul și intenția dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, alcătuind un plan criminal, respectiv dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestora, a săvârșit infracțiunea de escrocherie, în următoarele circumstanțe.

Pe parcursul lunii iunie a anului 1999, fiind directorul ÎI „Bajerean”, genul de activitate a căreia constituia oferirea serviciilor în domeniul tranzacțiilor imobiliare, intermedierea tranzacțiilor imobiliare, oferirea creditelor bănești cu garanție etc., folosindu-se de lipsa educației juridice și necunoașterea aspectelor normative în acest domeniu de către victimă, a obținut încrederea cet. Lupan Raisa, care i-a solicitat acordarea unui împrumut bănesc în valoare de 4900 dolari SUA, pe termen limitat, care conform cursului valutar mediu al BNM pentru luna iunie 1999, constituia suma de 57521,59 lei, respectiv în schimbul împrumutului bănesc inculpatul Bajerean Vitalie a indicat drept garanție a împrumutului, necesitatea gajării apartamentului nr. x, amplasat pe adresa str. xxx, mun. xxx, ce aparținea părții vătămate cu drept de proprietate, comunicând totodată că va lua pe seama sa acumularea actelor necesare, completarea contractului, oficializarea și autentificarea acordului de împrumut, și înregistrarea gajului prin ce i-a inspirat încrederea lui Lupan Raisa.

Ulterior, la 16 iunie 1999, Bajerean Vitalie, aflându-se în incinta biroului notarial „Dorel Musteață”, amplasat pe adresa mun. Chișinău, bd. Xxxxx, operând cu termeni și expresii juridice specifice, folosindu-se de lipsa educației juridice a cet. Lupan Raisa, abuzând de încrederea care a obținut-o anterior, a convins-o să semneze un contract de vânzare-cumpărare a imobilului nominalizat, indicând că actul respectiv va purta un caracter fictiv și că nu este o altă procedură pentru înregistrarea și oficializarea împrumutului bănesc cu gaj imobiliar și acest acord este unicul și cel mai oportun pentru garantarea împrumutului.

Tot în aceeași zi și în același loc, Lupan Raisa, care având încredere în Bajerean Vitalie, considerându-l drept o persoană responsabilă, fiind convinsă de corectitudinea celor comunicate de ultimul, a semnat contractul de vânzare-cumpărare datat cu 16 iunie 1999, autentificat de

notarul Musteață Dorel și înregistrat cu nr. 1188, considerându-l drept un contract fictiv și menit de a asigura garantarea împrumutului bănesc solicitat de la Bajerean Vitalie.

La rândul său Bajerean Vitalie, în pofida faptului că realmente a încheiat un alt acord cu partea vătămată Lupan Raisa, cunoscând cu certitudine că contractul de vânzare-cumpărare încheiat nu exprimă voința reală a ultimei, a înșelat-o și beneficiind de calitatea de proprietar oferită prin contractul nominalizat, ulterior la 05 octombrie 2000 a vândut apartamentul nr. xxx, amplasat pe adresa str. xxxx, mun. Chișinău altei persoane, iar banii obținuți de pe urma realizării bunului imobil i-a însușit și folosit pentru sine, în scopuri personale, în rezultatul căruia părții vătămate Lupan Raisa i-a fost cauzată o daună materială considerabilă, echivalent al costului apartamentului la momentul autentificării contractului de vânzare-cumpărare, și anume în valoare de 45036 lei - conform prețului stabilit de OCT Chișinău, la momentul respectiv.

Pe episodul de învinuire a lui Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru de săvârșirea escrocheriei în privința părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana, prima instanță a constatat că, Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru au fost puși sub învinuire pentru însușirea ilicită a bunurilor altei persoane, și anume Boicenco (anterior Solovienco) Svetlana, prin înșelăciune și abuz de încredere cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari în următoarele circumstanțe:

Bajerean Vitalie având scopul și intenția de a dobândi ilicit bunurile altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Avornic Dumitru, alcătuind un plan criminal, respectiv dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestora, a săvârșit infracțiunea de escrocherie în următoarele circumstanțe.

Inculpatul Bajerean Vitalie, prin înțelegere prealabilă cu Avornic Dumitru, intrând în cârdășie criminală și cu Vartic Parascovia, în privința căreia a fost dispusă liberarea de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului prescripției de tragere la răspundere penală, care activa în calitate de registrator la Organul Cadastral Teritorial din mun. Chișinău, fapt care era cunoscut ambilor, și care conform Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, fiind persoană cu funcție de răspundere, care era în drept să examineze documentele ce confirmă drepturile și să decidă asupra înregistrării bunului imobil și a drepturilor asupra lui, să opereze 5 modificări în planul cadastral și/sau geometric, să

efectueze și să rectifice înscrieri în Registrul bunurilor imobile în modul stabilit, respectiv împreună cu aceasta alcătuind un plan de falsificare a actelor eliberate de OCT Chișinău asupra imobilului ap. 48, amplasat pe adresa bd. Moscovei 11, mun. Chișinău și urmărind scopul sustragerii avutului proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere, Bajerean Vitalie împreună cu Avornic Dumitru, au însușit imobilul menționat în condiția în care Bajerean Vitalie pe parcursul lunii iunie a anului 1999, fiind directorul ÎI „Bajerean”, genul de activitate a căreia constituia oferirea serviciilor în domeniul tranzacțiilor imobiliare, intermedierea tranzacțiilor imobiliare, oferirea creditelor bănești cu garanție etc., folosindu-se de lipsa cunoștințelor juridice și necunoașterea aspectelor normative în acest domeniu de către partea vătămată, a obținut încrederea lui Solovienco Svetlana, care i-a solicitat acordarea unui împrumut bănesc în valoare de 6500 dolari SUA, pe termen limitat, care conform cursului valutar mediu al BNM pentru luna iunie 1999, constituia suma de 76304,15 lei.

În schimbul împrumutului bănesc, Bajerean Vitalie a indicat drept garanție a împrumutului, necesitatea gajării apartamentului nr. xxxx, situat pe adresa bd. xxxx, ce aparținea părții vătămate cu drept de proprietate, comunicând totodată că va lua pe seama sa acumularea actelor necesare, completarea contractului, oficializarea și autentificarea acordului de împrumut și înregistrarea gajului, prin ce ia inspirat încrederea lui Solovienco Svetlana.

Ulterior, la 08 iulie 1999, Bajerean Vitalie în scopul realizării planului său infracțional și continuându-și activitatea criminală, împreună cu Avornic Dumitru, aflându-se în biroul notarului Musteață Dorel, amplasat pe adresa mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 73, Bajerean Vitalie operând cu termeni și expresii juridice specifice, la fel folosindu-se de lipsa cunoștințelor juridice a părții vătămate Solovienco Svetlana, abuzând de încrederea care a obținut-o anterior, au convins-o să semneze un contract de vânzare-cumpărare a imobilului sus-nominalizat, indicând că actul respectiv va purta un caracter fictiv și că nu este o altă procedură pentru înregistrarea și oficializarea împrumutului bănesc cu gaj imobiliar și acest acord este unicul și cel mai oportun pentru garantarea împrumutului. Tot în aceeași zi și în același loc, Solovienco Svetlana, având încredere în Bajerean Vitalie, considerându-l drept o persoană responsabilă, fiind convinsă de corectitudinea celor comunicate de ultimul, a semnat contractul de vânzare-cumpărare datat cu 08 iulie 1999, autentificat de notarul Musteață Dorel și înregistrat cu nr. 1188, considerându-l drept un

contract fictiv și menit de a asigura garantarea împrumutului bănesc solicitat de la Bajerean Vitalie.

La rândul său, Bajerean Vitalie împreună cu Avornic Dumitru, în pofida faptului că la momentul dat au încheiat un alt acord cu victima, Solovienco Svetlana, totodată cunoscând cu certitudine că contractul de vânzare - cumpărare încheiat nu exprimă voința reală a ultimei, au înșelat-o și beneficiind de calitatea de proprietari, adică coproprietari ai apartamentul nr. xx, fiecare deținând 50 % din cota parte a acestuia, l-au însușit pentru sine și în rezultat, cauzând părții vătămate Solovienco Svetlana un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

În același timp, s-a stabilit că Vartic Parascovia, la 28 iunie 1999 având la examinare cererea nr. 2062 R/99 datată cu 28 iunie 1999, din numele lui Solovienco Svetlana, și materialele anexate la cerere privitor la eliberarea certificatului de evaluare - înstrăinare a ap. 48, situat pe adresa bd. Moscovei, mun. Chișinău, stabilind că lipsește în cererea indicată semnătura solicitantului, respectiv știind cu certitudine că cererea dată a fost depusă de către directorul ÎI „Bajerean”, adică de Bajerean Vitalie, Vartic Parascovia, abuzând de putere și folosindu-se intenționat de situația de serviciu, având interes material și personal, a făcut înscrieri în cererea dată și anume s-a semnat în locul solicitantului, adică intenționat introducând date vădit false în documentul oficial (cerere), după care a decis înregistrarea și eliberarea certificatului cu privire la valoarea bunului imobil - ap. 48, situat pe adresa bd. Moscovei 11, mun. Chișinău din 01 iulie 1999, nr. 2062 R/99 și a extrasului din Registrul bunurilor imobile pe același apartament din aceeași dată pentru efectuarea acțiunilor juridice, adică înstrăinare, care ulterior, în urma acțiunilor ilegale a lui Vartic Parascovia, Bajerean Vitalie primind acest certificat și extrasul eliberat de OCT Chișinău, despre care știa cu certitudine că sunt confecționate ilegal, adică falsificate, le-a deținut și folosit împreună cu Avornic Dumitru la prezentarea acestora notarului Musteață Dorel în condițiile sus relatate și prin abuz de încredere și înșelăciune au înstrăinat, adică dobândit ilegal ap. 48, amplasat pe adresa bd. xxxx, mun. Chișinău ce aparținea lui Solovienco Svetlana în circumstanțele indicate, în rezultatul căruia ultimei i-a fost cauzată o daună materială considerabilă și în proporții deosebit de mari în sumă totală de 130000 lei, care a fost soldată cu urmări grave. Conform raportului de expertiză tehnico-criminalistică din 24 iulie 2007, s-a stabilit, că inscripțiile manuscrise făcute în cererea nr. 2062 R/99 din 28 iunie 1999, din rubricile „în rezultatul examinării s-a decis:” și „data”, semnăturile din rubrica „Data și semnătura solicitantului” și „Semnătura Registratorului”

de pe reversul cererii în litigiu către organul cadastral Chișinău au fost îndeplinite de către cet. Vartic Parascovia.

La fel, conform raportului de expertiză grafoscopică sub numărul 345-346, din 29 februarie 2008, s-a constatat ca textele manuscrise din certificatul cu privire la valoarea bunului imobil sub nr. 2062 R/99 și din extrasul din Registrul bunurilor imobile pe ap. 48, situat pe adresa bd. Moscovei 11, mun. Chișinău din 01 iulie 1999, sunt executate de Ceric Aliona. Semnătura de la numele lui Stoian Victor din certificat este executată de însuși Stoian Victor, iar cele doua semnături în rubrica „executor” din actele în litigiu sunt executate de însuși Ceric Aliona. De stabilit dacă Vartic Parascovia, Nesterova Maria, Stoian Victor, Semcova Liudmila, Ceric Aliona sau alte persoane au executat semnătura plasată în rubrica „tehnolog” din certificatul cu privire la valoarea bunului imobil sub nr. 2062 R/99 nu a fost posibil. Semnătura plasată în rubrica „Registrator” din extrasul din Registrul bunurilor imobile pe ap. 48, amplasat pe adresa bd. Moscovei, mun. Chișinău este executată de însuși Vartic Parascovia.

Pe episodul de învinuire a lui Bajerean Vitalie de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, prima instanță a constatat că Bajerean Vitalie a fost pus sub învinuire pentru săvârșirea confecționării, deținerii, folosirii documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvârșite de două sau mai multe persoane, soldate cu daune în proporții deosebit de mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice în următoarele circumstanțe:

Bajerean Vitalie intrând în cârdășie criminală cu Vartic Parascovia, care activând în calitate de registrator la OCT Chișinău și conform Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, fiind persoană cu funcție de răspundere, care este în drept să examineze documentele ce confirmă drepturile și să decidă asupra înregistrării bunului imobil și a drepturilor asupra lui, să opereze modificări în planul cadastral și/sau geometric, să efectueze și să rectifice înscrieri în Registrul bunurilor imobile în modul stabilit, respectiv împreună cu aceasta alcătuind un plan de falsificare a actelor eliberate de OCT Chișinău asupra imobilului - ap. 48, situat pe adresa bd. Moscovei 11, mun. Chișinău și urmărind scopul sustragerii avutului proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere Bajerean Vitalie, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, a însușit imobilul menționat în următoarele circumstanțe. Bajerean Vitalie, pe parcursul lunii iunie a anului 1999, fiind

directorul ÎI „Bajerean”, genul de activitate al căreia constituia oferirea serviciilor în domeniul tranzacțiilor imobiliare, intermedierea tranzacțiilor imobiliare, oferirea creditelor bănești cu garanție etc., folosindu-se de lipsa cunoștințelor juridice și necunoașterea aspectelor normative în acest domeniu a obținut încrederea lui Solovienco Svetlana, care i-a solicitat acordarea unui împrumut bănesc în valoare de 6500 dolari SUA pe un termen limitat.

În schimbul împrumutului bănesc, Bajerean Vitalie a indicat drept garanție a împrumutului necesitatea gajării apartamentului nr. xx, amplasat pe adresa bd. xxxx, ce aparținea părții vătămate cu drept de proprietate, comunicând, totodată că va lua pe seama sa acumularea actelor necesare, completarea contractului, oficializarea și autentificarea acordului de împrumut, și înregistrarea gajului, prin ce ia inspirat încrederea lui Solovienco Svetlana. Ulterior, la 08 iulie 1999, Bajerean Vitalie, aflându-se în biroul notarului Musteață Dorel, pe adresa mun. Chișinău, bd. Xxxxx, operând cu termeni și expresii juridice specifice și folosindu-se de lipsa cunoștințelor juridice a lui Solovienco Svetlana, abuzând de încrederea care a obținut-o anterior, a convins-o să semneze un contract de vânzare-cumpărare a imobilului nominalizat, indicând că actul respectiv va purta un caracter fictiv și că nu este o altă procedură pentru înregistrarea și oficializarea împrumutului bănesc cu gaj imobiliar și acest acord este unicul și cel mai oportun pentru garantarea împrumutului.

Tot în aceeași zi, în același loc, Solovienco Svetlana, având încredere în Bajerean Vitalie, considerându-l drept o persoană responsabilă, fiind convinsă de corectitudinea celor comunicate de ultimul, a semnat contractul de vânzare-cumpărare din 08 iulie 1999, autentificat de notarul Musteață Dorel și înregistrat cu nr. 1188, 8 considerându-l drept un contract fictiv și menit de a asigura garantarea împrumutului bănesc solicitat de la Bajerean Vitalie. La rândul său, Bajerean Vitalie, în pofida faptului că la momentul dat a încheiat un alt acord cu victima Solovienco Svetlana, totodată cunoscând cu certitudine că contractul de vânzare-cumpărare încheiat nu exprimă voința reală a ultimei, a înșelat-o și beneficiind de calitatea de proprietar, a însușit pentru sine apartamentul nr. 48, situat pe adresa bd. Moscovei 11, mun. Chișinău, în rezultat cauzând lui Solovienco Svetlana un prejudiciu material în proporții deosebit de mari. În același timp, Vartic Parascovia, la 28 iunie 1999 având la examinare cererea nr. 2062 R/99 din 28 iunie 1999, din numele lui Solovienco Svetlana și materialele anexate la cerere privitor la eliberarea certificatului de evaluare - înstrăinare al ap. 48, situat pe adresa bd.

Moscovei 11, mun. Chişinău, stabilind că lipseşte în cererea indicată semnătura solicitantului, respectiv ştiind cu certitudine că cererea dată a fost depusă de către directorul ÎI „Bajerean”, adică Bajerean Vitalie, ea - Vartic Parascovia, abuzând de putere şi folosindu-se intenţionat de situaţia de serviciu, având interes material şi personal a făcut înscrieri în cererea dată şi anume s-a semnat în locul solicitantului, adică intenţionat introducând date vădit false în documentul oficial (cerere), după care a decis înregistrarea şi eliberarea certificatului cu privire la valoarea bunului imobil pe ap. 48, situat pe adresa bd. Moscovei 11, mun. Chişinău din 01 iulie 1999, cu nr. 2062 R/99 şi a extrasului din Registrul bunurilor imobile pe acelaşi apartament din aceiaşi dată pentru efectuarea acţiunilor juridice, adică înstrăinare, care ulterior, în urma acţiunilor ilegale a lui Vartic Parascovia, inculpatul Bajerean Vitalie primind acest certificat şi extras de la OCT Chişinău, care ştiind cu certitudine că sunt confecţionate ilegal, adică falsificate, le-a deţinut şi folosit la prezentarea acestora notarului Musteaţă Dorel în condiţiile sus relatate şi prin înşelăciune a înstrăinat ap. 48, amplasat pe adresa bd. Moscovei, mun. Chişinău în circumstanţele indicate, ce aparţinea lui Solovienco Svetlana şi în rezultatul căruia ultimei i-a fost cauzată o daună materială considerabilă şi în proporţii deosebit de mari în sumă totală de 130000 lei, care a fost soldată cu urmări grave.

Pe episodul de învinuire a lui Bajerean Vitalie de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal, prima instanţă a constatat că, Bajerean Vitalie a fost învinuit de către organul de urmărire penală de săvârşirea sustragerii pe ascuns din avutul proprietarului în proporţii deosebit de mari, comisă în următoarele circumstanţe. Bajerean Vitalie având scopul şi intenţia de a sustrage pe ascuns bunurile altei persoane, respectiv dându-şi seama de caracterul prejudiciabil al acţiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile şi admiţând în mod conştient survenirea acestora, a săvârşit infracţiunea de furt, în următoarele circumstanţe.

Bajerean Vitalie, fiind în cărdăşie criminală cu Avornic Dumitru, respectiv intrând în cărdăşie criminală şi cu Vartic Parascovia, care activa în calitate de registrator la OCT Chişinău, fapt care era cunoscut ambilor, şi care conform Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, era persoană cu funcţie de răspundere, care este în drept să examineze documentele ce confirmă drepturile şi să decidă asupra înregistrării bunului imobil şi a drepturilor asupra lui, să opereze modificări în planul cadastral şi/sau geometric, să efectueze şi să rectifice înscrieri în Registrul bunurilor imobile în modul stabilit, respectiv

împreună cu aceasta alcătuind un plan de falsificare a actelor eliberate de OCT Chișinău asupra imobilului - ap. 48, situat pe adresa bd. Moscovei 11, mun. Chișinău, care aparținea în proprietate privată lui Solovienco Svetlana și urmărind scopul sustragerii avutului proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere Bajerean Vitalie împreună cu Avornic Dumitru, au însușit imobilul menționat, adică devenind ilegal proprietarii (coproprietarii) acestuia, în urma încheierii fictive și prin înșelăciune a contractului de vânzare-cumpărare din 08 iulie 1999, autentificat notarial.

Ulterior, în luna august 2002, Bajerean Vitalie continuându-și activitatea criminală, respectiv având acces liber în ap. 48, situat pe adresa bd. Moscovei 11, mun. Chișinău, inclusiv având intenție directă și scopul sustragerii bunurilor altei persoane, în perioada numită aflându-se în imobilul dat a sustras pe ascuns bunurile aflate în acest apartament, care aparțineau părții vătămate Solovienco Svetlana și anume: mobilă, veselă, îmbrăcăminte, aparataj electric și alte bunuri, cu care s-a ascuns de la fața locului într-o direcție necunoscută, în așa fel cauzând părții vătămate o daună materială în proporții considerabile și în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 231400 lei.

Pe episodul de învinuire a lui Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, prima instanță a constatat că, Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru, au fost puși sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii de amenințare cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale ori sănătății în următoarele circumstanțe.

Astfel, Bajerean Vitalie dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestora, a săvârșit infracțiunea de amenințare cu omor și cu vătămarea gravă a integrității corporale și a sănătății lui Solovienco Svetlana și a membrilor familiei ei, Bajerean Vitalie, fiind în cărdășie criminală cu Avornic Dumitru, respectiv intrând în cărdășie criminală și cu Vartic Parascovia, care activa în calitate de registrator la OCT Chișinău, fapt care era cunoscut ambilor, și care conform Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, era persoană cu funcții de răspundere, care este în drept să examineze documentele ce confirmă drepturile și să decidă asupra înregistrării bunului imobil și a drepturilor asupra lui, să opereze modificări în planul cadastral și/sau geometric, să efectueze și să rectifice înscrieri în Registrul bunurilor imobile în modul stabilit, respectiv împreună cu aceasta alcătuind un plan de falsificare a actelor eliberate de OCT Chișinău asupra imobilului ap. 48,

situat pe adresa xxxx, mun. Chișinău, care aparținea în proprietate privată lui Solovienco Svetlana și urmărind scopul sustragerii avutului proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere, Bajerean Vitalie împreună cu Avornic Dumitru, au însușit imobilul menționat, adică devenind ilegal proprietarii (coproprietarii) acestuia, în urma încheierii fictive și prin înșelăciune a contractului de vânzare-cumpărare din 08 iulie 1999, autentificat notarial.

Ulterior, Bajerean Vitalie cunoscând că, a săvârșit o infracțiune și că partea vătămată Solovienco Svetlana a depus multiple plângeri în diferite organe de drept și statale, referitor la acțiunile ilegale ale acestuia în care solicita tragerea ultimului la răspundere penală, respectiv Bajerean Vitalie continuându-și activitatea criminală, având scopul și intenția de a o intimida pe victimă pentru a-și retrage cererile depuse în privința lui, inclusiv având scopul de a o amenința cu răfuială fizică și omor, pentru atingerea planului său criminal, la 04 mai 2004, aproximativ între orele 10:00-12:00, prin intermediul telefonului a contactat-o pe Solovienco Svetlana la domiciliu pe numărul de telefon 49-47-62, în rezultatul căruia a amenințat-o verbal pe ultima cu răfuială fizică și omor, inclusiv și pe membrii familiei ei, adică amenințând cu moartea și pe doi copii ai acesteia.

În rezultatul acestor amenințări Solovienco Svetlana s-a speriat, fiindu-i frică de realizarea acestora, temându-se pentru integritatea vieții sale și a copiilor săi, percepând psihologic existența reală a realizării acestor amenințări. Inculpatul Avornic Dumitru, la 23 martie 2004, având scopul amenințării cu omor, aproximativ la ora 13:00, aflându-se în incinta Curții de Apel Chișinău, a efectuat o mișcare în direcția părții vătămate Solovienco Svetlana și în mod îngrozitor a amenințat-o verbal cu moartea, ultima la rândul său sperându-se și psihologic înțelegând existența pericolului realizării acestei amenințări.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

Procurorul în Procuratura Rîșcani, mun. Chișinău, Ludmila Cecan, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Bajerean Vitalie să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 155, 186 alin. (5), 190 alin. (5), 361 alin (2) lit. b), d) Cod penal.

În legătură cu expirarea termenului prescripție de tragere la răspundere penală, pe episoadele săvârșite de Bajerean Vitalie în baza art.

art. 155, 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, să fie dispusă încetarea procesului penal.

Lui Bajerean Vitalie, în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa 12 ani închisoare, iar în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, 15 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul prestării serviciilor legate de tranzacțiile imobiliare pe termen de 5 ani.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa 20 ani închisoare cu privarea de dreptul a ocupa funcții în domeniul prestării serviciilor legate de tranzacțiile imobiliare pe termen de 5 ani, iar conform art. 84 alin. (4) Cod penal, în termenul pedepsei, prin cumul total al pedepselor aplicate să fie inclusă pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 26 februarie 2014, cu stabilirea pedepsei definitive 24 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul prestării serviciilor legate de tranzacțiile imobiliare pe termen de 5 ani.

Avornic Dumitru, să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 155, 190 alin. (5) Cod penal. În legătură cu expirarea termenului prescripției de tragere la răspundere penală, în privința lui Avornic Dumitru să fie dispusă încetarea procesului penal intentat în baza art. 155 Cod penal.

Lui Avornic Dumitru, conform art. 190 alin. (5) Cod penal, să fie stabilită o pedeapsă de 12 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul a ocupa funcții în domeniul prestării serviciilor legate de tranzacțiile imobiliare pe un termen de 5 ani.

Avocatul Popescu Dorin în numele inculpaților, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, prin care:

Bajerean Vitalie să fie achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal (episodul sustragerii prin înșelăciune a bunurilor de la Gorneț Vasile) din motivul că, nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, iar de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal (episodul escrocheriei în privința lui Boicenco (Solovienco) Svetlana și episodul escrocheriei în privința lui Lupan Raisa), art. art. 155, 186 alin. (5) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptelor infracțiunilor.

Avornic Dumitru să fie achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 155, 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptelor infracțiunilor.

3.1. În motivarea cererii de apel, procurorul a menționat că:

- prima instanță ilegal a dispus achitarea inculpaților, apreciind greșit probele administrate în cadrul urmăririi penale și examinate în cadrul cercetării judecătorești, or, în opinia acuzării acestea demonstrează cu certitudine vinovăția inculpaților pe toate capetele de acuzare;

- prima instanță la momentul adoptării sentinței prin care a recalificat acțiunile lui Bajerean Vitalie, pe episodul sustragerii prin înșelăciune a bunurilor lui Gorneț Vasile și de achitare pe episoadele cu referire la părțile vătămate Lupan Raisa și Boicenco (Solovienco) Svetlana nu a luat în calcul că modalitatea și forma prin care s-au săvârșit infracțiunile erau identice și continui;

- prima instanță a apreciat eronat probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în cadrul ședinței de judecată, care dovedesc cu certitudine vinovăția lui Bajerean Vitalie în săvârșirea infracțiunii de escrocherie față de Lupan Raisa;

- prima instanță nu a apreciat corect acțiunile inculpaților și nu a ținut cont de explicațiile conținute în pct. 3, 15 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 23 din 28 iunie 2004 „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor”;

- prima instanță incorect a apreciat acțiunile inculpatului Bajerean Vitalie cu referire la învinuirea adusă conform art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, și anume, la adoptarea sentinței instanța de judecată nu a ținut cont de prevederile art. art. 4, 30 al Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, or cererea de înregistrare la OCT Chișinău nu a fost depusă de proprietarul apartamentului, întrucât al doilea exemplar de cerere nu a fost eliberat părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana.

- prima instanță eronat a apreciat faptul, că obiectul material al infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) Cod penal, îl constituie documentele oficiale. Prin acte publice se înțelege actul emis de către autorități în condițiile legii, care certifică anumite evenimente sau fapte de importanță juridică;

3.1. În motivarea cererii de apel, avocatul Popescu Dorin a menționat că:

- prima instanță neîntemeiat a ajuns la concluzia vinovăției lui Bajerean Vitalie în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, în lipsa unui suport probatoriu care să confirme culpabilitatea inculpatului.

- prima instanță a constatat că Bajerean Vitalie, în calitate de administrator al întreprinderii ÎI „Bajerean”, ca parte a contractului de

intenție din 14 septembrie 2001 (f.d. 131, vol.III), nu și-a îndeplinit obligațiunile contractuale. La fel, prima instanță a conchis că, acțiunile inculpatului Bajerean Vitalie privind restituirea banilor încasați lui Gorneț Vasile, confirmă încă odată faptul că acesta nu a transmis banii încasați proprietarului apartamentului Istratii Igor și reprezentantului său Primac Alexandru. Însă, prima instanță nu a stabilit din care motiv, banii nu au fost transferați lui Primac Alexandru și Istratii Igor, or, contractul a fost semnat doar de către Istratii Igor, iar însuși faptul că banii nu au fost transferați, nu constituie însușire;

- prima instanță nu a indicat în sentință și nu a ajuns la concluzia că banii în sumă totală de 7500 dolari SUA, au fost însușiți de către Bajerean Vitalie;

- prima instanță nu a indicat în ce constau acțiunile lui Bajerean Vitalie de înșelăciune sau abuz de încredere, care a fost modul și metoda de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal (episodul sustragerii prin înșelăciune a bunurilor de la Gorneț Vasile);

- sentința de condamnare pronunțată de prima instanță în opinia apărării este contrară legii, deoarece a fost încălcat art. art. 8, 24, 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, art. 21 din Constituția R. Moldova, art. 6 § 2 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale;

- nu este de acord cu sentința nici în partea prin care Avornic Dumitru a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 155, 190 alin (5) Cod penal, anume în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, precum și în partea prin care, Bajerean Vitalie a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal (episodul escrocheriei în privința lui Boicenco (Solovienco) Svetlana și episodul escrocheriei în privința lui Lupan Raisa), art. art. 155, 186 alin. (5) Cod penal, anume în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, din motivul că probele administrate și cercetate în ședințele primei instanțe dovedesc faptul că nu s-a constatat existența faptelor infracțiunilor de săvârșirea cărora au fost învinuiți inculpații.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2016, a fost respins apelul procurorului ca nefondat. Admis parțial apelul avocatului Popescu Dorin în numele inculpaților, casată parțial sentința în partea condamnării lui Bajerean Vitalie în baza art. 190

alin. (5) Cod penal, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care: Bajerean Vitalie a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală în temeiul art. 60 alin. (1) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție. În rest, sentința a fost menținută.

5. Decizia instanței de apel, a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul, în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Scutelnic Cătălin prin care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la judecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

5.1. În motivarea recursului ordinar, **procurorul** a menționat că:

- instanța de apel, contrar prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, a dat apreciere greșită probelor din dosar, punând accentul doar pe depozițiile și versiunea inculpaților, care nu coroborează cu celelalte probe administrate pe caz; incorect a conchis asupra corectitudinii sentinței de achitare; nu a ținut cont de prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și de explicațiile conținute în pct. 14 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”.

Pe episodul dobândirii prin înșelăciune a bunurilor părții vătămate Gorneț Vasile:

- instanța de apel a omis faptul că, cauzarea de daune materiale conform art. 196 Cod penal, poate fi prezentă în acțiunile făptuitorului în cazul în care fapta nu constituie o însușire;

- în cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, făptuitorul nu obține în posesie bunuri concrete ale victimei, el se eschivează în mod fraudulos să-i transmită victimei bunurile care i se cuvin ori se folosește de aceste bunuri în detrimentul victimei;

- însușirea conform art. 190 Cod penal, constă în scoaterea bunului din patrimoniul victimei și luarea acestuia în stăpânirea făptuitorului, care poate dispune de el potrivit voinței sale, să-l consume, să-l utilizeze, etc.;

- infracțiunea prevăzută de art. 190 Cod penal, se caracterizează prin acțiuni îndreptate spre însușirea ilegală a bunurilor altei persoane;

- cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere este o infracțiune materială și se consumă din momentul producerii daunelor materiale;

- instanța de apel eronat a interpretat acțiunile inculpatului Bajerean Vitalie, care doar după expedierea cauzei penale în instanța de judecată,

după trecerea unei perioade destul de îndelungate de timp de la săvârșirea infracțiunii, adică pe parcursul examinării cauzei a restituit părții vătămate Gorneț Vasile suma de 7500 dolari SUA și anume din această cauză la momentul audierii părții vătămate în instanța de judecată, Gorneț Vasile a declarat că pretenții materiale nu mai are față de Bajorean Vitalie.

Pe episodul săvârșirii escrocheriei în privința părții vătămate Lupan Raisa:

- instanța de apel a apreciat în mod eronat declarațiile părții vătămate Lupan Raisa, care a negat intenția de a vinde imobilul său inculpatului Bajorean Vitalie și a indicat că a fost indusă în eroare de către ultimul;

- instanța de apel a omis faptul că partea vătămată Lupan Raisa a declarat că banii au fost luați cu titlu de împrumut, iar apartamentul său a fost pus în gaj, ca garanție de rambursare a acestora;

- instanța de apel în mod eronat a apreciat declarațiile martorilor audiați, care au confirmat cele relatate de către partea vătămată.

Instanța de apel a omis următoarele aspecte:

- lipsa cărorva temeiuri ce ar impune aprecierea critică a declarațiilor părții vătămate Lupan Raisa;

- faptul că toate infracțiunile (atât de însușire a imobilului de la Lupan Raisa, cât și de la Boicenco (Solovienco) Svetlana și Gorneț Vasile) au fost săvârșite după o metodă identică de către inculpați;

- faptul lipsei cunoștințelor juridice a părții vătămate Lupan Raisa, care a fost indusă în eroare cu privire la modalitatea împrumutului acordat cât și consecințele actului juridic încheiat;

- instanța de apel a lăsat fără apreciere declarațiile martorului Caraiane Anastasia care a confirmat că Lupan Raisa căuta persoane de la care să împrumute bani și ulterior, în acest scop a pus apartamentul său în gaj; declarațiile martorului Lupan Alexandru, care a confirmat că Lupan Raisa a împrumutat bani și nu a intenționat să vândă apartamentul;

Pe episoadele săvârșirii escrocheriei și confecționarea și folosirea documentelor oficiale false în privința părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana:

- probele au fost în mod eronat apreciate de către instanțele de judecată;

- instanța de apel în mod eronat a apreciat declarațiile părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana deoarece, careva temeiuri ce ar pune la dubii aceste declarații sau ar genera respingerea lor nu au fost constatate, fiind dovedit că anume dânsa a fost deposedată în mod ilegal de imobilul ce îi aparținea; prin probele cercetate cât și declarațiile martorilor audiați s-a confirmat starea de fapt și de drept relatată de către Boicenco

(Solovienco) Svetlana și anume că dânsa a fost deposedată prin înșelăciune de bunul său;

- la aprecierea declarațiilor părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana instanța de apel a omis faptul că: martorul Liubina Tatiana a confirmat că a fost prezentă la o discuție în care Boicenco (Solovienco) Svetlana a luat cu împrumut bani de la Bajerean Vitalie și a pus în gaj apartamentul său;

- prima instanță a trecut cu vederea declarațiile relatate de Vartic Parascovia care a indicat că:

- scopul însușirii apartamentului ce aparține lui Boicenco (Solovienco) Svetlana l-a avut Bajerean Vitalie, care a convins-o să falsifice actele OCT Chișinău din numele ultimei pentru ce i-a promis un cadou de preț;

- cererea din numele lui Boicenco (Solovienco) Svetlana la OCT Chișinău a fost depusă de către Bajerean Vitalie, iar dânsa cunoștea că partea vătămată nu a depus o astfel de cerere, însă a fost asigurată de Bajerean Vitalie că nu va avea probleme;

- ulterior și-a dat seama că Bajerean Vitalie prin înșelăciune a dorit să sustragă apartamentul părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana;

- consideră că este eronată și concluzia instanței în partea ce ține de aprecierea soluției dispuse pe caz în privința lui Vartic Parascovia, instanța de judecată lăsând fără apreciere faptul că:

- prin ordonanța din 25 aprilie 2008, prin care Vartic Parascovia a fost liberată de răspundere penală de săvârșirea faptelor prevăzute de art. art. 327 alin. (1), 332 alin. (1) Cod penal, în temeiul art. 60 Cod penal, s-a dovedit falsificarea actelor din numele lui Boicenco (Solovienco) Svetlana;

- prin același act s-a dovedit că Vartic Parascovia a acționat la rugămintea și indicația lui Bajerean Vitalie;

- conform ordonanței s-a dovedit că scopul falsificării era urmărit anume de către inculpați, care se și prezentau beneficiari ai acestor acțiuni infracționale, urmărind scopul final de a intra în mod ilegal în posesia și proprietatea imobilului ce aparținea lui Boicenco (Solovienco) Svetlana;

- ordonanța menționată este în vigoare, se prezintă ca un act definitiv, având puterea lucrului judecat, act prin care este constatată o stare de fapt și de iure, iar instanța prin soluția dispusă a constatat contrariul.

Pe episodul amenințării cu omor al părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana:

-instanțele de judecată nu au luat în considerație că inculpații aveau motiv de a o amenința pe Boicenco (Solovienco) Svetlana, iar ultima, în

starea care era și conform scopului urmărit de către inculpați, a perceput aceste amenințări ca fiind reale;

-motivarea instanței cu privire la faptul că amenințările exprimate în incinta Curții de Apel se prezintă ca „o erupție a emoțiilor părților aflate în litigiu civil” nu poate fi admisă, deoarece aceste acțiuni urmau a fi interpretate în coraport cu aprecierea comportamentului îndelungat al inculpaților față de partea vătămată;

-instanța de judecată a omis faptul că latura obiectivă a infracțiunii de amenințare se realizează prin vinovăția exprimată prin intenție directă;

-instanța de apel a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare și nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunilor incriminate.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 noiembrie 2016, a fost admis recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Scutelnic Cătălin, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2016 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. Pentru motivarea soluției, instanța de recurs ordinar a reținut următoarele:

Cu referire la episodul dobândirii prin înșelăciune a bunurilor lui Gorneț Vasile.

Instanța de recurs ordinar a evidențiat că instanța de apel în susținerea concluziei de recalificare a faptelor inculpatului Bajerean Vitalie, a evidențiat distincția sub aspectul laturii obiective a infracțiunilor de escrocherie și de cauzare a daunelor materiale în proporții mari proprietarului prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire, subliniind că în cazul escrocheriei, masa patrimonială a victimei este diminuată în aceeași proporție în care sporește masa patrimonială a făptuitorului, pe când în cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, masa patrimonială a victimei, este diminuată fără însă a spori masa patrimonială a făptuitorului.

Instanța de recurs ordinar, statuând asupra aceluiași subiect, a remarcat, că principalul criteriu de delimitare a infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, în raport cu infracțiunea de escrocherie, de care instanța de apel nu a ținut cont la calificarea infracțiunii imputate lui Bejerean Vitalie pe episodul în care figurează partea vătămată Gorneț Vasile, este faptul că acțiunea principală din cadrul infracțiunii prevăzute de art. 196

Cod penal, nu poate presupune luarea din posesia victimei, deoarece altfel ar cădea sub incidența art. 190 Cod penal. În cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, făptuitorul nu obține în posesie careva bunuri concrete ale victimei, ci se eschivează în mod fraudulos să-i transmită acesteia bunuri care i se cuvin ori se folosește de ele în detrimentul victimei.

Instanța de recurs ordinar a reținut, că în susținerea soluției pronunțate, instanța de apel, pe de o parte a concluzionat, că inculpatul Bajerean Vitalie nu a însușit mijloacele bănești ale victimei, nu le-a folosit în scopuri personale, iar pe de altă parte, instanța de apel a reținut că, „... inculpatul nu avea scopul de sustragere a mijloacelor bănești oferite la păstrare de către Gorneț Vasile. Însăși faptul că banii nu au fost transferați lui Istratii Igor, nu constituie o însușire. Mijloacele bănești în sumă de 7500 dolari SUA, urmau să fie transmiși lui Istratii Igor în momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare între Istratii Igor și Gorneț Vasile”.

Față de argumentele enunțate, instanța de recurs ordinar a statuat, că la reîncadrarea acțiunilor inculpatului, instanța de apel urma să analizeze aspectul, că în situația săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (1) Cod penal, făptuitorul folosește bunurile proprietarului și îi cauzează acestuia daună materială în modalitatea prescrisă în dispoziție - prin înșelăciune sau abuz de încredere, însă bunul material rămâne a fi în continuare ca proprietatea aceleiași persoane, ceea ce, la caz, nu a fost realizat, pentru că partea vătămată i-a transmis mijloacele bănești inculpatului.

De asemenea, instanța de recurs ordinar a specificat că, pentru a încadra acțiunile inculpatului în baza art. 196 alin. (1) Cod penal, instanța de apel urma să invoce care probe confirmă că nu a avut loc însușirea banilor primiți de inculpat de la Gorneț Vasile, or, potrivit materialelor cauzei la 14 septembrie 2001, a fost semnat contractul de intenție între Gorneț Vasile și Istratii Igor, cu participarea intermediarului ÎI „Bajerean” în persoana lui Bajerean Vitalie, potrivit căruia intermediarul se obliga să perfecteze în decurs de 12 zile actele necesare pentru înstrăinarea apartamentului nr. 99, amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Xxxxx 16, care urma să fie înstrăinat lui Gorneț Vasile contra sumei de 7500 dolari SUA, nu mai târziu de 15 noiembrie 2001 (f.d. 131, vol.III).

Potrivit declarațiilor părții vătămate Gorneț Vasile, contractul de intenție a fost semnat în anul 2001, iar la acel moment el achitase integral costul apartamentului, însă până în anul 2004 contractul de vânzare-cumpărare nu a fost perfectat, deoarece intermediarul invoca prezența unor datorii la serviciile comunale pe apartamentul dat și nu era posibilă

efectuarea tranzacției, ulterior Gorneț Vasile adresându-se la Bajerean Vitalie în vederea perfectării contractului, acesta susținea că el a efectuat un transfer bancar pe numele lui Primac Alexandru, pe când Istratii Igor și Primac 31 Alexandru afirmau că ÎI „Bajerean” nu le-a transferat banii pentru apartament în sumă de 7500 dolari SUA.

Ulterior, în anul 2007, Gorneț Vasile au perfectat împreună cu Istratii Igor și Primac Alexandru un contract de vânzare-cumpărare a apartamentului, în urma căruia Gorneț Vasile a achitat pentru același apartament 30000 dolari SUA, suferind pierderi de aproximativ 20000 dolari SUA. În anul 2007, Bajerean Vitalie i-a întors părții vătămate Gorneț Vasile suma de 7500 dolari SUA precum și 3000 dolari SUA cu titlu de prejudiciu moral, respectiv pretenții nu mai are față de inculpat (f.d. 132-133, vol.I; 84-87, vol.XIII).

Cu referire la episodul săvârșirii escrocheriei în privința părții vătămate Lupan Raisa.

Instanța de recurs ordinar a atestat că în conținutul deciziei recurate, instanța de apel s-a limitat la enumerarea probelor invocate de acuzatorul de stat în cererea de apel, concluzionând printr-o frază generală că probele administrate nu dovedesc vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, însă potrivit rigorilor impuse de prevederile art. art. 414, 417 Cod de procedură penală, în partea descriptivă a deciziei instanța de apel urma să desfășoare analiza probelor pe care s-a bazat la adoptarea deciziei, cu indicarea motivelor care au stat la baza pronunțării unei asemenea soluții și din care considerente ele urmează a fi re apreciate, admise ori respinse ca probe.

De asemenea s-a atestat, că instanța de apel menținând sentința, a reținut că prima instanță corect a stabilit, că declarațiile părții vătămate au suferit o esențială modificare de la etapa urmăririi penale până la audierile acestora în ședința de judecată, încât Lupan Raisa doar în ședința de judecată a specificat, că la momentul semnării contractului, în fața biroului notarului se aflau reprezentanți a două grupări criminale, care au și luat banii, precum și faptul că la notar a semnat foi curate, fără text, crezând că contractul nu este valabil, aceste declarații nefiind confirmate de declarațiile martorilor Lupan Alexandru, Cazacu Dorin și Caraiane Anastasia care au declarat contrariul, menționând că în momentul semnării contractului careva tineri sportivi, autoritari și criminali nu au fost prezenți, precum și lipsa altor elemente criminale.

Concluzia respectivă a fost reiterată de către instanța de apel, însă fără a fi dată aprecierea corespunzătoare probelor prezentate la aspectul

dat, or potrivit declarațiilor martorului Caraiane Anastasia din prima instanță, „aceasta s-a adresat la un cunoscut deal fratelui său care se ocupa cu „recuperarea datoriilor”, persoana dată i l-a recomandat pe nănașul său, „Tolea Hohol”, care a venit la ea cu 3 băieți zdraveni. Le-a arătat recipisele, l-a întrebat ce se poate de făcut cu condiția ca pe copii să nu-i atingă și i-a întrebat cât o vor costa serviciile. Au spus că 1000 dolari SUA, 4800 dolari SUA îi scot și 1000 dolari SUA sunt ai lor. Ulterior, i-a telefonat lui Lupan Raisa și i-a comunicat să se apropie cu Platon Svetlana să vorbească cu băieții. S-au întâlnit, au vorbit și s-a ajuns la concluzia că Platon Svetlana va vinde apartamentul, rugând-o să facă xerox la recipise. Într-o zi, Lupan Raisa și Platon Svetlana au venit la ea fără nici o preîntâmpinare, cu 3 băieți din altă grupă, le-a permis să intre în casă, nu i-a sunat lui „Hohol”, dar grupările au vorbit între ei s-a ajuns la aceea că Platon Svetlana va întoarce banii...Peste câteva zile, a venit un băiat de la grupa lui „Hohol” și i-a spus că are nevoie de recipise în original, pentru a lua bani la procente din altă parte. Cu „Hohol” s-a contractat la telefon și a înțeles că „s-a înglodat”, dar i-a dat recipisele. I-a comunicat „Hohol” că sunt la notar, a vorbit și cu Lupan Raisa, care i-a comunicat că o obligă să dea casa în gaj.

După aceasta a vorbit cu Lupan Raisa la telefon și i-a comunicat că au luat-o cu forța și a semnat toate hârtiile care erau. Lupan Raisa i-a comunicat că nu a întocmit contract de gaj, dar contract de vânzare-cumpărare, cu condiția că atunci când va întoarce banii, îi vor returna și contractul, erau „Hohol” și Bajerean, nici nu i-au dat voie să deschidă gura” (f.d. 111-114, vol.XIII).

Totodată, instanța de recurs a atestat că, potrivit declarațiilor părții vătămate Lupan Raisa date la faza de urmărire penală „după semnarea contractului, Platon Svetlana a primit personal de la Bajerean Vitalie, bani în sumă de 4900 dolari SUA și ieșind în coridor i-a transmis persoanei cu porecla „Hohol”, care trebuia să-i transmită Taisiei (Caraiane), însă asta nu a făcut din spusele ei”. (f.d. 128-129, vol.I). La audierea părții vătămate Lupan Raisa în prima instanță, aceasta a declarat, că după ce a adunat toate documentele, a venit la ea acasă grupa lui „Hahol” cu mașina și i-a luat ca pe „boieri”. Ea nu înțelegea atunci că cele două grupe se cunosc cu Bajerean Vitalie, a înțeles acest lucru peste câțiva ani. Au venit la Bajerean Vitalie și împreună s-au coborât la et. 1 la notar, iar după ușă așteptau cele două grupări. Atunci Bajerean Vitalie i-a propus de a întocmi un contract de vânzare-cumpărare, care nu va fi autentificat de notar cu condiția ca atunci când va întoarce banii, îi va restitui și documentele, inclusiv contractul de vânzare-cumpărare. Banii i-a primit pe scări, după ce a ieșit

pe hol, unde era grupul lui „Hohol”, Platon Svetlana a numărat dolarii 3900, după aceasta i-a mai transmis 1000 dolari SUA. Tot atunci, Platon Svetlana i-a dat banii lui „Hohol”, personal în mână, Lupan Raisa nu a avut nici un ban” (f.d. 74-83, vol. XIII). În instanța de apel partea vătămată Lupan Raisa a declarat că susține declarațiile date la faza de urmărire penală și în prima instanță (f.d. 29-30, 113 vol.XV).

Reieșind din cele evidențiate, s-a atestat că instanța de apel în nici un fel nu s-a expus asupra probelor acuzării în decizie, referindu-se declarativ asupra acestora, fără a le descrie și a le aprecia conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fără a se expune concret care din probele prezentate de acuzare se resping și din ce motive se resping, așa cum se stipulează în art. 394 alin. (1) pct. 2), (3) pct. 2) Cod de procedură penală. *Cu referire la episoadele săvârșirii escrocheriei în privința părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana* precum și confecționarea și folosirea documentelor oficiale false și sustragerea bunurilor din apartamentul ce aparținea părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana instanța de recurs ordinar a menționat.

Instanța de apel a enumerat probele propuse spre cercetare de către acuzatorul de stat și redându-le în textul deciziei, a ajuns la concluzia că prima instanță a examinat cauza minuțios, multilateral și în baza probelor administrate, justificat a ajuns la concluzia nevinovăției inculpaților, deoarece apelul procurorului este neargumentat și bazat pe presupuneri neargumentate.

Instanța de recurs ordinar a remarcat însă, că concluzia enunțată poartă un caracter general, întrucât instanța de apel în conținutul deciziei nu a dat apreciere fiecărui mijloc de probă în parte, cu analiza minuțioasă a acestora și indicarea din care motive acestea nu întrunesc condițiile de admisibilitate și relevanță.

În primul rând s-a atestat că, instanța de apel a interpretat eronat declarațiile părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana, date la diferite etape ale procesului penal, din care rezultă că dânsa a fost deposedată în mod ilegal de imobilul ce îi aparținea, declarații care au fost confirmate prin declarațiile martorilor audiați la acest subiect. Un aspect important ce rezultă din cele declarate de partea vătămată Boicenco (Solovienco) Svetlana și care nu a fost luat în considerație de către instanța de apel este faptul, că similar episodului de escrocherie de care a fost învinuit Bajerean Vitalie în privința părții vătămate Lupan Raisa, ambele părți vătămate aveau intenția de a încheia contract de împrumut cu gajarea bunurilor imobile, însă erau puși în fața faptului de a încheia contracte de vânzare-

cumpărare a bunurilor imobile, fiind convinși că aceste contracte sunt fictive și doar au menirea să garanteze restituirea împrumutului acordat de inculpat. Sub acest aspect, se evidențiază că instanța de apel deși a respins declarațiile părților vătămate ca neveridice precum că nu ar fi fost confirmate de către martori, atât Lupan Raisa, cât și Boicenco (Solovienco) Svetlana, care nu se cunoșteau până la judecarea cauzei penale, au declarat că erau convinse de către Bajerean Vitalie să semneze blanchete sau formulare neîndeplinite.

Totodată, instanța de recurs ordinar a menționat, că instanța de apel nu a dat apreciere argumentului invocat de procuror în cererea de apel cu referire la faptul, că părțile vătămate Lupan Raisa și Boicenco (Solovienco) Svetlana au fost duse în eroare, din motivul lipsei culturii juridice, acestea nu au înțeles consecințele tranzacțiilor încheiate, deoarece inculpatul Bajerean Vitalie în ambele cazuri, iar Avornic Dumitru pe episodul în privința lui Boicenco (Solovienco) Svetlana, au convins părțile vătămate că aceste contracte au ca scop garantarea restituirii împrumutului, iar după întoarcerea banilor aceste contracte vor fi nimicite, însă după cum s-a constatat ulterior, intențiile și scopul inculpaților a fost cu totul altul, de a intra ilegal în posesia acestor bunuri imobile ca mai apoi să devină proprietari, pentru realizarea bunurilor în scopul îmbogățirii fără justă cauză.

Pe de altă parte, instanța de apel reținând corectitudinea concluziei primei instanțe cu privire la faptul că învinuirea inculpaților nu poate fi bazată doar pe declarațiile părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana și a martorilor, care au fost apreciate critic deoarece aceste persoane nu au participat nemijlocit la încheierea contractului de vânzare-cumpărare din 08 iulie 1999, dar dețin informații doar din spusele părții vătămate care au asistat la careva evenimente care nu au tangențe cu cauza dată, a omis faptul că: martorul Liubina Tatiana a indicat că a fost prezentă la o discuție în care Boicenco (Solovienco) Svetlana a luat cu împrumut bani de la Bajerean Vitalie și a pus în gaj apartamentul său (f.d. 115-119 vol.XIII);

Cu referire la săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, instanța de apel a asimilat concluzia primei instanțe, precum că obiectul material al infracțiunii incriminate îl constituie documentele oficiale. Respectiv, documentele întocmite de persoanele particulare, eliberate de organizații comerciale, obștești sau nestatale nu pot fi considerate obiect material al acestei componente de infracțiune. A mai reținut instanța de apel, că cererea nr. 2062 R/99 din 28 iunie 1999, depusă din numele lui Solovienco Svetlana privitor la eliberarea certificatului de

evaluare - înstrăinare a apartamentului nr. 48, amplasat pe adresa bd. Moscovei 11 mun. Chișinău, în care Vartic Parascovia a semnat în locul solicitantului, este o cerere depusă din numele unei persoane particulare, prin care se solicită eliberarea unui act oficial - certificatul de evaluare a imobilului și a extrasului din Registrul bunurilor imobile.

Respectiva cerere a fost depusă în virtutea prevederilor art. art. 36 alin. (4) al Legii cadastrului bunurilor imobile, iar deponentul și emitentul cererii nr. 2062 R/99 din 28 iunie 1999 este o persoană fizică particulară și respectiv, nu este un act public.

În privința segmentului dat, instanța de recurs ordinar a reținut, că instanța de apel, la fel ca și prima instanță, eronat au interpretat noțiunea de document oficial care acordă drepturi sau eliberează de obligații, or, doctrina juridică de specialitate elucidează, că prin noțiune de „document oficial” se subînțeleg nu doar documentele eliberate de autoritățile publice, dat și documentele prezentate autorităților publice. Pe de altă parte, instanța de recurs ordinar a atestat și faptul, că instanța de apel și-a întemeiat concluzia de respingere a apelului, inclusiv pe baza unor probe administrate de către prima instanță, însă fără ca aceste probe să fie cercetate în instanța de apel.

În această ordine de idei, instanța de recurs ordinar a reținut, că deși instanța de apel a considerat corectă soluția de achitare pronunțată de prima instanță, bazată inclusiv pe declarațiile martorului Vartic Parascovia, la rândul său, instanța de apel nu a intrat în esența mărturiilor depuse de aceasta, care a relatat, că „scopul de însușire a imobilului, apartamentului nr. 48, amplasat pe adresa bd. Moscovei 11, mun. Chișinău ce aparținea în proprietate lui Boicenco (Solovienco) Svetlana, îl avea Bajerean Vitalie, care îi promisese, că dacă va falsifica cererea din numele lui Boicenco (Solovienco) Svetlana privind eliberarea certificatului despre realizarea bunului imobil și Extrasul din Registrul bunurilor imobile pe apartamentul nr. 48, amplasat pe adresa bd xxxxxx, mun. Chișinău, atunci acesta îi va dărui ultimei un cadou de preț, promisiune pe care însă nu a îndeplinit-o” (f.d. 499-503 vol.IX).

Totodată, instanța de recurs ordinar a remarcat, că declarațiile martorului Vartic Parascovia, nu au fost supuse examinării în cadrul ședințelor de judecată în instanța de apel, cu toate că art. 414 alin. (6) Cod de procedură penală prevede că, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. În acest sens s-a relevat, că instanța de apel

urma să verifice dacă, scopul falsificării actelor depuse la OCT Chișinău din numele părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana era vânzarea imobilului ce aparținea acesteia; faptul că Vartic Parascovia a purces la falsificarea cererii prin care a solicitat eliberarea extrasului din Registrul bunurilor imobile necesar înstrăinării apartamentului nr. 48, amplasat pe adresa bd. Moscovei, mun. Chișinău, la îndemnul lui Bajerean Vitalie; faptul că anume inculpații Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru au avut beneficiu în rezultatul însușirii apartamentului ce aparținea părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana.

Referitor la sustragerea bunurilor din apartamentul lui Boicenco (Solovienco) Svetlana, instanța de asemenea a reținut soluția de achitare pronunțată de prima instanță, menționând că o parte din bunurile invocate au fost găsite în apartamentul litigios, iar o parte din bunuri inculpatul le-a întors părții vătămate la prima solicitare a organelor de poliție.

instanța de recurs ordinar a constata că, instanța de apel nu a verificat minuțios și obiectiv fiecare probă separat sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

În același timp, menținând soluția de achitare a primei instanțe, instanța de apel nu a dat apreciere declarațiilor martorului Solovienco Valerian, fostul soț al părții vătămate, care a relatat, că „odată, când copiii erau la el, l-a telefonat vecina și i-a comunicat, că o grupă de persoane fărămă ușa de la apartament în prezența polițistului. A rugat-o să îl cheme pe Bajerean Vitalie la telefon, la care el a întrebat unde e „Sveta” și ce să facă cu lucrurile... a doua zi a venit și a văzut că lacătul e schimbat...vecinii i-au spus că noaptea se auzea gălăgie în apartament....apoi iar l-a telefonat vecina și i-a comunicat, că din apartament se scot lucrurile. Când a venit în scară, a văzut numai gunoi, bucăți de carton rupt și ușa era încuiată. În apartament mai erau lucruri personale ale copiilor, el a adus mașina de spălat model „Bosh” și televizorul model „Sanyo”. În luna decembrie, împreună cu Boicenco (Solovienco) Svetlana, Bajerean Vitalie, vecina și colaboratorii procuraturii au cercetat apartamentul. În apartament nimic nu a rămas, în afară de mobila de perete, în odaia încuiată erau câteva cărți, veselă stricată și jos la podea era cojocelu. Peste un timp, în prezența anchetatorului, împreună cu o persoană au fost în apartamentul lui Bajerean și a văzut că se folosea de lucruri ca a lui personale, parțial a încărcat lucrurile” (f.d. 146-149, vol.XIII).

Cu referire la episodul amenințării cu omor al părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana. Instanța de recurs ordinar a reținut că, instanța de

apel nu a pătruns în esența semnului calificativ „amenințare cu omor”, or, doctrina juridică în privința acțiunii de amenințare cu omor descrie acea acțiune, care constituie o formă a violenței psihice, ce presupune efectuarea de către făptuitor a unui act de natură să inspire temere victimei, care o pune în situația de a nu mai avea resursele psihice necesare pentru a rezista constrângerii.

Instanța de recurs a menționat că, instanța de apel urma să verifice dacă acțiunile inculpaților nu s-au produs în asemenea împrejurări în care partea vătămată ar fi putut percepe amenințarea ca pe una reală sau dacă din circumstanțele litigiului putea fi înțeleasă că poate fi dusă la îndeplinire reieșind și din faptul, că inculpatul Avornic Dumitru, este antrenor, membru al Comitetului Executiv al Federației de Lupte din Republica Moldova (f.d. 44, vol.XII) sau din contra, incidentul s-a produs în condițiile „erupției unor emoții a părților aflate în litigiu civil”.

La același aspect, pe lângă declarațiile părții vătămate Boicenco (Solovienco) Svetlana, urmau a fi apreciate minuțios și declarațiile martorului Liubina Tatiana. Instanța de recurs ordinar a constatat că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirilor înaintate, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora.

8. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 ianuarie 2018, a fost respins ca nefondat, apelul declarat de către avocatul Popescu Dorin, în interesele inculpaților Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru. A fost admis parțial apelul procurorului în Procuratura Rîșcani, mun. Chișinău, Cecan Liudmila și casată sentința judecătoreiei Rîșcani, mun. Chișinău, din data de 09 februarie 2015, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care: Bajerean Vitalie Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (5), art. 190. alin. (5) și art. 190 alin. (4) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsa după cum urmează:

- în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani;

- în baza art. 190. alin. (5) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul prestării serviciilor legate de tranzacțiile imobiliare, pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani. În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, lui Bajerean Vitalie i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul prestării serviciilor legate de tranzacțiile imobiliare, pe un termen de 4 ani.

În temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de sentințe, prin cumul parțial, lui Bajerean Vitalie i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare, pe un termen de 10 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul prestării serviciilor legate de tranzacțiile imobiliare, pe un termen de 4 ani.

A fost încetat procesul penal în baza art. 155 și art. 361 alin. (2), lit. b), d) Cod penal, în privința lui Bajerean Vitalie, din motivul expirării termenului prescripției tragerii la răspundere penală. În rest sentința a fost menținută.

9. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, prin care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel, în privința inculpatului Avornic Dumitru, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

Avocatul Popescu Dorin în numele inculpatului Bajerean V., prin care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel:

- în partea recunoașterii ca vinovat și condamnării lui Bajerean Vitalie de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5), 190 alin. (4), art. 186 alin. (5) Cod penal.

- în partea recunoașterii ca fiind vinovat Bajerean Vitalie de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), d) și art. 155 Cod penal și încetării procesului penal în baza art. 155 și art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, din motivul expirării termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

Casarea parțială a sentinței Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 09.02.2015, în partea recunoașterii ca vinovat și condamnării lui Bajerean Vitalie de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal.

A dispune achitarea lui Bajerean Vitalie pe învinuirea de comiterea infracțiunilor prevăzute de 190 alin. (4) Cod penal, din motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

A modifica lui Bajerean Vitalie Ion, temeiul achitării pe art. 190 alin. (5), art. 186 alin. (5) și art. 155 Cod penal, din temeiul prevăzut la art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală - fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, pe temeiul prevăzut la art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală - nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

A modifica lui Avornic Dumitru temeiul achitării pe art. 190 alin. (5) și art. 155 Cod penal, din temeiul prevăzut la art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală - fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, pe temeiul prevăzut la art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală -nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

9.1. În motivarea recursului procurorul a invocat următoarele:

- la adoptarea soluției instanța de apel, nu a respectat regimul motivării soluției, or motivarea soluției, contrazice dispozitivul hotărârii, în cazul din speță acesta fiind expus neclar, termen ce se încadrează în prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală;

- instanța de apel în partea descriptivă a deciziei (pct. 105, 108) își motivează soluția privind constatarea comiterii de către inculpatul Bajerean Vitalie a faptelor de escrocherie în complicitate cu Avornic Dumitru (episodul Boicenco-Solovienco Svetlana) ca mai apoi în dispozitivul deciziei să rețină o altă situație contrară argumentelor invocate, specificând că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

- omisiunea instanței care a ajuns la concluzii radical diferite, întemeindu-și hotărârea pe motive ce contrazic dispozitivul acesteia, condiționează desființarea parțială a deciziei, or aceste erori de drept, pot fi înlăturate doar prin exercitarea unui control jurisdicțional;

- instanța de apel, a admis o abordare eronată în partea ce ține de menținerea soluției de achitare a inculpatului Avornic Dumitru pe capete de acuzare încriminate în baza art. 190 alin. (5) și art. 155 Cod penal;

- instanța de apel, le-a dat o apreciere greșită, în derogare de la prevederile art. 101 Cod de procedură penală, axându-se în exclusivitate doar pe depozițiile și versiunea inculpatului Avornic Dumitru, care a negat faptele încriminate;

- consideră absolut nefondate criticile instanței de apel care pune la îndoială credibilitatea declarațiilor părții vătămate, pentru a justifica acțiunile inculpatului Avornic Dumitru;

- instanța de judecată a omis din vedere faptul că această ordonanța la moment este în vigoare, se prezintă ca un act definitiv, având puterea

lucrului judecat, act prin care este constatată o stare de fapt și de iure, iar instanța prin soluția dispusă a constatat contrariul;

- invocă că nu poate fi menținută soluția instanței de apel, privind dezacordul instanței cu epizodul încriminat inculpatului Avornic Dumitru, privind fapta amenințării cu omor a părții vătămate Boicenco - Solovienco Svetlana, de săvârșirea căreia a fost achitat Avornic Dumitru, pe motiv că acțiunile acestuia nu întrunesc elementele infracțiuni;

- instanța de apel, urma să evalueze credibilitatea declarațiilor părții vătămate, prin prisma colaborării acestora cu alte probe, prin care se constată un șir de elemente de fapt importante;

- instanța de apel, la adoptarea soluției de menținere a achitării inculpatului Avornic Dumitru, a repetat eroarea de drept admisă de către instanța de fond și nu a dat aprecierea justă suportului probatoriu prezentat de către acuzare, astfel încât concluzia instanței de apel este inacceptabilă, deoarece probele acuzării au fost supuse unei minuțioase cercetări în ambele instanțe, făcându-se referire la declarațiile detaliate ale participanților la proces, iar în astfel de condiții, instanței de apel, îi rămânea doar să aprecieze aceste probe, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor;

- vinovăția lui Avornic Dumitru în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) și art. 155 Cod penal, este dovedită pe deplin, iar instanța de fond și apel, eronat și tendențios, s-au statuat asupra oportunității achitării inculpatului.

9.2. Avocatul Popescu Dorin în susținerea apelului a menționat:

- în decizia recurată, contrar prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) nu se regăsesc temeiurile de fapt și de drept care au dus, la respingerea apelului părții apărării, precum și motivele adoptării soluției date, în coraport cu motivele expuse în apelul părții apărării;

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii precum și acesta este expus neclar - temei de recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală;

- instanța de apel, a încălcat lui Bajerean Vitalie, dreptul la un proces echitabil, prevăzut la art. 6 § 1, § 2, din Convenție și l-au condamnat pe Bajerean Vitalie, anterior, achitat de prima instanță, bazându-se pe declarațiile martorilor care nu au fost audiați în instanța de apel;

- declarațiile pretinsei părți vătămate, decedatei Boicenco (Solovienco) Svetlana, nu au fost cercetate și nu au fost date citirii în ședința instanței de apel, conform art. 369 și 371 Cod de procedură penală;

- instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal;

-acuzatorul de stat în instanța de apel, nu a invocat probe noi, din care motiv Bajerean Vitalie ilegal a fost condamnat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5), 190 alin. (4), art. 186 alin. (5), art. 361 alin. (2), lit. b), d), și art. 155 Cod penal, în baza aceluiași probe în baza cărora a fost achitat.

Cu referire la învinuirea adusă lui Bajerean Vitalie în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, pe episoadele cu Gorneț Vasile:

- motivele, invocate de prima instanță și de instanța de apel, nu sunt în măsură să argumenteze concluzia privind existența intenției și vinovăției lui Bajerean Vitalie în fapta ce i se incriminează, iar unele aspecte ale motivației sentinței în această parte, vădesc faptul că raporturile stabilite între Bajerean V. și Gorneț V. nu sunt de natură penală, totodată din materialele cauzei cercetate, atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel, rezultă cu certitudine că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii;

- prima instanță și instanța de apel, l-au recunoscut vinovat pe Bajerean Vitalie de faptul, că dânsul în calitate de administrator al întreprinderii ÎI „Bajerean”, care este parte a contractului de intenție din 14 septembrie 2001 (f.d. 131 vol. III), nu și-a îndeplinit obligațiunile contractuale. Prima instanță și instanța de apel invocă faptul că: „acțiunile inculpatului Bajerean privind restituirea banilor încasați lui Gorneț V., confirmă încă odată faptul că acesta nu a transmis banii încasați proprietarului apartamentului Istratii și reprezentantului său Primac”.

Însă, instanța de fond și de apel, nu au stabilit din care motiv, banii nu au fost transferați lui Primac Alexandru și Istratii Igor, or, contractul a fost semnat doar de către Istratii Igor. Însuși faptul că banii nu au fost transferați, nu constituie însușire;

- mai mult decât atât, fiind audiat în instanța de apel, Primac Alexandru a declarat că nu are careva atribuție la tranzacția respectivă și a participat în calitate de avocat, deoarece Istratii Igor este verișorul său. La fel, Primac Alexandru a confirmat faptul că între Istratii Igor și Gorneț V., cu soția sa Gorneț P. a avut loc un litigiu de judecată în Judecătoria Botanica, care a durat aproximativ 4 sau 5 ani, iar ulterior s-au scumpit apartamentele, de aceia Gorneț V. a achitat prețul apartamentului deja

conform prețurilor la momentul finisării litigiului. Totodată, a declarat că Gorneț V., a dorit până la urmă să procure anume acest apartament din motivul că anterior după încheierea contractului de intenție se instalase în apartamentul dat și a făcut reparație capitală;

- în speță, s-a constatat cu certitudine că a fost încheiat doar un contract de intenții, iar părțile contractului nu au purces la încheierea contractului de vânzare-cumpărare, de aceea, nu era temei de a transfera banii lui Istratii Igor;

- în instanța de apel, a fost anexată la materialele cauzei hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 06.07.2005, unde la pag. 3, a fost constatat că apartamentul litigios, la momentul încheierii contractului, avea vicii de ordin juridic având datorii la servicii comunale, apartamentul fiind în litigiu, din care cauză nu putea fi efectuată tranzacția de vânzare-cumpărare.

Totodată, din hotărârile judecătorești anexate la materialele cauzei, se confirmă faptul că litigiul între Istratii Igor și Gorneț V., s-a finisat la 12 aprilie 2006 când a fost emisă decizia Curții Supreme de Justiție, din 12 aprilie 2006. Consideră că este ilegală sentința prin care lui Bajerean Vitalie, de fapt, i se incriminează ridicarea prețurilor la apartamente în mun. Chișinău, din care cauză Gorneț V., deja a achitat suma de 30 000 dolari SUA, aceasta fiind o condiție obiectivă care nu depinde de Bajerean Vitalie;

- instanța nu indică în sentință și nu a ajuns la concluzia că banii în sumă de totală de 7 500 dolari, au fost însușiți de către Bajerean Vitalie;

- din declarațiile pretinsei părți vătămate Gorneț Vasile, a martorilor Primac Alexandru și Istratii Igor, la fel rezultă cu certitudine că nu s-a constatat faptul însușirii banilor în sumă de 7 500 lei, de către Bajerean Vitalie, adică, nu a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul;

- după finisarea litigiului, Bajerean Vitalie, a restituit lui Gorneț Vasile, banii depuși de acesta la întreprinderea ÎI „Bajerean” în sumă de 7 5000 dolari conform contractului de intenție din 14 septembrie 2001 (f.d. 131 vol. III), încheiat între Gorneț Vasile și Istratii Igor, cu participarea intermediarului Î.I. „Bajerean”, în persoana inculpatului Bajerean Vitalie, pentru înstrăinarea imobilului din str. Xxxxx 16, ap. 99, mun. Chișinău, la fel, fiindu-i achitată și paguba morală;

Cu referire la învinuirea adusă lui Bajerean Vitalie în baza art. 190 alin. (5) CP RM, pe episoadele cu Lupan Raisa:

- în acțiunile lui Bajerean Vitalie lipsesc semnele componentei de infracțiune prevăzută la art. 190 alin. (5) Cod penal, ceea ce este temei de

recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, iar inculpatul Bejerean Vitalie, urmează a fi achitat de sub acuzația adusă;

- partea acuzației nu a prezentat și în materialele cauzei lipsește careva raport de expertiză care să confirme prețul apartamentului, altul decât cel indicat și constatat în certificatul cu privire la valoarea bunului imobil din 25 mai 1999 eliberat de OCT Chișinău, în care este indicată valoarea apartamentului în mărime de 45 036 lei.

Totodată, conform contractului de vânzare-cumpărare din 16 iunie 1999, Lupan Raisa a vândut, iar Bajerean Vitalie a cumpărat imobilul din str. M. Spătaru 19, ap. 19, la prețul indicat de 46 000 lei, cei ce la momentul respectiv, constituia suma de aproximativ 3 930 dolari SUA (cursul mediu luna iunie 1999, 11,7072 lei - 1 dolar SUA);

- în ședințele de judecată s-a constatat cu certitudine faptul că în realitate Bajerean Vitalie a achitat suma de 4900 dolari SUA, ce la momentul respectiv, constituia suma de 57365,28 lei, adică a achitat aproximativ cu 1000 dolari mai scump decât suma indicată în certificatul cu privire la valoarea bunului imobil din 25 mai 1999 eliberat de OCT Chișinău și contractul de vânzare-cumpărare din 16 iunie 1999.

În așa mod, Bajerean Vitalie, a dobândit cu titlu oneros, adică cu plată, imobilul din mun. Chișinău, str. Mxxxx. În speță, lipsesc semnele sustragerii și anume, lipsesc semnele de luarea ilegală și gratuită a bunurilor din posesia altuia;

- lipsește și semnul de cauzare a prejudiciu patrimonial efectiv, săvârșită în scop acaparator;

- la caz, este vorba de relații civile, tranzacția de vânzare-cumpărare a fost încheiată absolut legal, fiind achitați bani pentru apartamentul vândut, iar Lupan Raisa, la momentul de față, nu are careva pretenții la Bajerean Vitalie, ea fiind dusă în eroare de alte persoane - Platon Svetlana căreia i-a dat banii în urma vânzării apartamentului.

Cu referire la învinuirea adusă în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, privind însușirea prin escrocherie de către inculpatul Bajerean Vitalie a imobilului de la cet. Solovienco Svetlana:

- este stabilit cu certitudine faptul că cet. Solovienco Svetlana, în calitate de vânzător a vândut, iar Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru, în calitate de cumpărători au cumpărat imobilul - apartamentul nr. xxx, situat pe xxxx, în condițiile legii, respectându-se prevederile codului civil privind vânzarea cumpărarea bunului imobil;

- hotărârile judecătorești au autoritatea lucrului judecat. Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru, au dobândit licit, legal apartamentul nr. 48,

situat pe bd. Moscovei 11, mun. Chișinău, din care motiv, și în această parte a acușării inculpații urmează a fi achitați din motivul că, în acțiunile lor nu există faptul infracțiunii.

Cu referire la învinuirea lui Bajerean Vitalie de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 186 alin. (5) Cod penal:

- în speță, instanța de apel neîntemeiat și ilegal a ajuns la concluzia de a-l condamna pe Bajerean Vitalie în baza art. 186 alin. (5) și anume de faptul că chipurile Bajerean Vitalie a sustras pe ascuns, din apartamentul nr. 48, situat pe bd. Moscovei 11 mun. Chișinău, al cărui coproprietar este însuși Bajerean Vitalie, bunuri care se presupune că aparțin pretinsei părți vătămate decedatei Solovienco Svetlana, în valoare de 231 400 lei;

- în dosar lipsesc probe care să confirme că pretinsa parte vătămată, în general, a avut aceste lucruri și că ele se aflau în imobilul menționat;

Cu referie la învinuirea adusă lui Bajerean V., în baza art. 361 Cod penal;

- din materialele cauzei cercetate în ședința de judecată, rezultă cu certitudine faptul că cet. Vitalie Bajerean nu a înșelăciune apartamentul nr. 48 situat pe bd. Moscovei 11, mun. Chișinău, dar vânzător este cet. Solovienco Svetlana, tot ea a prezentat notarului cererea prin care solicită să fie înregistrat contractul de vânzare-cumpărare al imobilului litigios, precum și certificatul cu privire la valoarea bunului imobil sub nr. 68 2062 R/99, din 01.07.1999 – pe apartamentul nr. 48 situat pe bd. Moscovei 11, mun. Chișinău, cât și Extrasul din Registrul bunurilor imobile pe același apartament din 01.07.1999;

- în urma examinării materialului nr. 1-172 pr/12, prin ordonanța procurorului în procuratura s. Centru mun. Chișinău, din 31.07.2012, în temeiul, art. 275 pct. 1) Cod de procedură penală, s-a dispus de a nu începe urmărirea penală pe faptul falsificării certificatului cu privire la valoarea bunului imobil sub nr. 2062 R/99, din 01.07.1999 - pe apartamentul nr. 48 situat pe bd. Moscovei 11, mun. Chișinău și a Extrasului din Registrul bunurilor imobile pe același apartament din 01.07.1999, din motivul că nu există faptul infracțiunii, deoarece s-a stabilit că actele au fost cu adevărat semnate de persoanele responsabile din cadrul O.C.T. Chișinău, faptul dat fiind confirmat și de raportul de expertiză nr. 345 - 346 din 29.02.2008 pe cauza penală nr. 2007020829, prin care a fost efectuată expertiza criminalistică grafoscopică în comisie a înscrisurilor de pe certificatul cu privire la valoarea bunului imobil sub nr. 2062 R/99, din 01.07.1999 și de pe Extrasul din Registrul bunurilor imobile pe același apartament din 01.07.1999, adică actele respective nu conțin semne de falsificare. Astfel, la toate semnăturile prezente în aceste acte, s-a stabilit că lipsesc urme de

pregătire tehnică, de copiere, proiectare, urme de hârtie copiativă, urme de creion, urme imprimate în stratul de hârtie și neacoperite cu colorant.

Referitor la capătul de acuzare privind învinuirea lui Bajerean Vitalie în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal:

- în acțiunile lui Bajerean Vitalie nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, la fel nu s-a confirmat vinovăția, iar inculpatul Bajerean Vitalie, neîntemeiat și ilegal a fost condamnat în baza acestei norme penale;

- martorii care nu au fost audiați în instanța de apel: Iațuc Irina, Scripliu Mariana, nu vorbesc despre careva amenințare, iar declarațiile lor nu sunt relevante în această parte a acuzării;

- declarațiile persoanelor cărora organul de urmărire penală le-a atribuit neîntemeiat calitatea de martor, nu poate fi puse la baza sentinței de condamnare deoarece, nu reflectă circumstanțele indicate în rechizitoriu și în ordonanța de modificare a învinuirii în sensul agravării ei din 01.12.2010, totodată aceste persoane fie sunt rude a lui Boicenco (Solovienco) Svetlana, fie sunt prieteni apropiați, care pur și simplu, la rugămintea acesteia au dat declarații din cele povestite lor de însuși Boicenco (Solovienco) Svetlana.

10. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 24 iulie 2018 au fost admise recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta și avocatul Popescu Dorin în numele inculpatului Bajerean Vitalie. Casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 ianuarie 2018, în privința lui Avornic Dumitru și Bajerean Vitalie, și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

10.1. Pentru motivarea soluției, instanța de recurs ordinar a reținut următoarele: apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control atât în fapt, cât și în drept numai la persoana care l-a declarat, la calitatea acesteia în proces și la persoana împotriva căreia este îndreptat de către jurisdicția de al doilea grad asupra hotărârii primei instanțe.

Potrivit cerințelor aceluiși articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de

probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau contravențional au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Instanța de recurs ordinar a constatat, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Instanța de recurs ordinar verificând legalitatea și temeinicia deciziei recurate, în partea menținerii sentinței de achitare a inculpatului Avornic D. în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, a constatat că, instanța de apel în partea descriptivă a deciziei (pct. 105 și 108), la descrierea faptei criminale a considerat ca fiind dovedită comiterea de către inculpatul Bajerean Vitalie a faptelor de escrocherie în complicitate cu Avornic Dumitru, invocând în acest sens următoarele: „urmărind scopul sustragerii a avutului proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere Bajerean Vitalie, împreună cu Avornic Dumitru, au însușit imobilul menționat, adică devenind ilegal proprietarii coproprietarii acestuia, în urma încheierii fictive și prin înșelăciune a contractului de vânzare-cumpărare din 08 iulie 1999, autorizat notarial”.

Astfel, instanța de apel ajungând la concluzii radical diferite, și-a întemeiat hotărârea pe motive ce contrazic dispozitivul acesteia. În acest context, instanța de recurs ordinar a reținut că una din condițiile adoptării unei sentințe legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată.

Instanța de recurs ordinar a concluzionat că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus neclar, și că recursul de pe rol este întemeiat.

Totodată, instanța de recurs ordinar a constatat că, instanța de apel a ignorat dispozițiile instanței de recurs cu privire la necesitatea aprecierii obiective a probelor administrate în cauză (decizia CSJ din 15.11.2016 f.d. 45-56 vol. XVI). În acest sens, este necesar de a fi precizat faptul că, o sentință de condamnare trebuie să fie bazată pe probe exacte, când toate divergențele au fost înlăturate și apreciate obiectiv și corect, motivarea soluției pronunțate constituind o îndatorire care înlătură orice aspect

discreționar în realizarea justiției. Numai prin adoptarea unei hotărâri motivate poate exista un control public al administrării justiției (cauza Suominen vs Finlanda, CțEDO, nr. 37801/97 din 01.07.2003).

11. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2019, a fost admis inclusiv din alte motive, apelul procurorului în Procuratura Rîșcani, mun. Chișinău, Cecan Liudmila și apelul declarat de către avocatul Popescu Dorin, în interesele inculpaților Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru, casată parțial sentința judecătorească Rîșcani, mun. Chișinău, din 09 februarie 2015, inclusiv din oficiu și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care:

Procesul penal în baza art. 155, art. 361 alin. (2) lit. b), d), art. 186 alin. (5), art. 190 alin. (5) Cod penal, (pe episodul în privința părții vătămate Lupan Raisa), art. 190 alin. (4) Cod penal, în privința lui Bajerean Vitalie, s-a încetat, din motivul expirării termenului de prescripție tragerii la răspundere penală. Dispozițiile în partea achitării lui Avornic Dumitru și în partea achitării lui Bajerean Vitalie pe episodul cu partea vătămată Boicenco Svetlana au fost menținute.

11.1. În motivarea hotărârii adoptate, instanța de apel a reținut, că instanța de fond eronat a constatat starea de fapt și anume incorect a ajuns la concluzia privind achitarea inculpatului Bajerean Vitalie pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal (episodul în privința părții vătămate Lupan Raisa) art.155 și art. 186 alin. (5) Cod penal al RM. precum și de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2), lit. b). d) Cod penal. Instanța de fond la adoptarea sentinței din data de 08 iulie 2015, a încălcat prevederile art.101 alin.(1), art.384 alin. (3) și art. 385 alin.(1) din Codul de procedură penală.

În partea care se referă la partea vătămată Lupan Raisa, instanța de apel a constatat: Bajerean Vitalie având scopul și intenția dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, alcătuind un plan criminal, respectiv dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestora, a comis escrocheria, în următoarele circumstanțe: Pe parcursul lunii iunie anului 1999, fiind directorul întreprinderii Individuale „Bajerean”, genul de activitate a căreia constituia oferirea serviciilor în domeniul tranzacțiilor imobiliare, intermedierea tranzacțiilor imobiliare, oferirea creditelor bănești cu garanție etc., folosindu-se de lipsa educației juridice și necunoașterea aspectelor normative în acest domeniu de către victimă, a obținut încrederea dnei

Lupan Raisa, care i-a solicitat darea unui împrumut bănesc în valoare de 4900 dolari SUA pe un termen limitat, care conform cursului valutar mediu a lunii iunie 1999 al BNM, 1 /unu/ dolar SUA era echivalent cu 11. 7391 lei.

În total suma de 4900 dolari SUA constituind suma de - 57 521, 59 lei. Respectiv în schimbul împrumutului bănesc inculpatul Bajerean Vitalie a indicat, drept garanție a împrumutului, necesitatea gajării apartamentului nr. 19, situat pe str. Milescu Spătaru, nr. 19, mun. Chișinău, ce aparține victimei cu drept de proprietate, comunicând totodată că va lua pe seama sa acumularea actelor necesare, completarea contractului, oficializarea și autentificarea acordului de împrumut, și înregistrarea gajului, prin ce i-a inspirat încrederea dnei Lupan Raisa. Ulterior la data de 16 iunie 1999.

Bajerean Vitalie, aflându-se în incinta biroului notarial „Dorel Musteață”, pe adresa mun. Chișinău. bd. xxxx, operând cu termeni și expresii juridici specifici, la fel folosindu-se de lipsa educației juridice a dnei Lupan Raisa, abuzând de încrederea care a obținut-o anterior, a convins-o să contrasemneze un contract de vânzare - cumpărare a imobilului, indicând că actul respectiv va purta un caracter fictiv și că nu este o altă procedură pentru înregistrarea și oficializarea împrumutului bănesc cu gaj imobiliar și acest acord este unicul și cel mai oportun pentru garantarea împrumutului. Tot în aceeași zi și în același loc Lupan Raisa, care având încredere în Bajerean Vitalie, considerându-l drept o persoană responsabilă, fiind convinsă de corectitudinea celor comunicate de ultimul, a semnat contractul de vânzare-cumpărare din 16 iunie 1999 autentificat de notarul Dorel Musteață și înregistrat cu nr. 1188, considerându-l drept un contract fictiv și menit de a asigura garantarea împrumutului bănesc solicitat de la Bajerean Vitalie.

La rândul său Bajerean Vitalie, în pofida faptului că realmente a încheiat un alt acord cu părții vătămate - Lupan Raisa. Totodată cunoscând cu certitudine că contractul de vânzare-cumpărare încheiat nu exprimă voința reală a ultimei, a înșelat-o și beneficiind de calitatea de proprietar, oferită prin contractul sus-nominalizat, ulterior la 05.10.2000 a vândut apartamentul nr. 19, situat pe str. Milescu Spătaru nr. 19, mun. Chișinău, altei persoane, iar banii obținuți de pe urma realizării bunului imobil i-a însușit și folosit pentru sine, în scopuri personale, în rezultatul căruia părții vătămate Lupan Raisa i s-a cauzat o daună materială considerabilă, echivalent al costului apartamentului la momentul autentificării contractului de vânzare-cumpărare, și anume în valoare de 45 036 lei - conform prețului stabilit de OCT Chișinău, la momentul respectiv. Prin acțiunile sale intenționate, inculpatul Bajerean Vitalie a comis infracțiunea

prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, individualizată prin „escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin abuz de încredere, cu cauzare de daune în proporții deosebit de mari”.

Instanța de apel a mai constatat: în luna august 2002, Bajerean Vitalie, având acces liber în ap. 48, situat pe bd. Moscovei 11, mun. Chișinău, inclusiv având intenție directă și scopul sustragerii bunurilor altei persoane, în perioada numită aflându-se în imobilul dat a sustras pe ascuns bunurile aflate în acest apartament, care aparțineau părții vătămate Boicenco (Solovento) Svetlana apoi, cu bunurile sustrate s-a ascuns de la fața locului într-o direcție necunoscută, în așa fel cauzând părții vătămate o daună materială în proporții considerabile și în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 231400 lei.

Astfel, Curtea de apel a constatat în acțiunile intenționate ale inculpatul Bajerean Vitalie, infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (5) Cod penal, individualizată prin „furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzare de daune în proporții deosebit de mari”.

Tot el, Bajerean Vitalie, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestora, a comis amenințarea cu omor și cu vătămarea gravă a integrității corporale și a sănătății lui Boicenco (Solovento) Svetlana și a membrilor familiei ei, Bajerean Vitalie, cunoscând că a comis infracțiune și că partea vătămată Boicenco (Solovento) Svetlana a depus multiple plângeri în diferite organe de drept și statale, referitor la acțiunile ilegale ale acestuia, în care solicita tragerea ultimului la răspundere penală, având scopul de a o intimida pe victimă pentru a-și retrage cererile depuse în privința lui, inclusiv având scopul de a o amenința cu răfuială fizică și omor, pentru atingerea planului său criminal, la data de 04 mai 2004, aproximativ între orele 10:00-12:00 min., prin intermediul telefonului a telefonat-o pe Boicenco (Solovento) Svetlana la domiciliu pe nr. de tel. 49-47-62, în rezultatul căruia a amenințat-o verbal pe ultima cu răfuială fizică și omor, inclusiv și pe membrii familiei ei, adică amenințând cu moartea și pe doi copii ai acesteia. În rezultatul acestor amenințări dna Boicenco (Solovento) Svetlana s-a speriat, fiindu-i frică de realizarea acestora, respectiv temându-se de integritatea vieții sale și a copiilor săi, adică percepend psihologic existența reală a realizării acestor amenințări.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, inculpatul Bajerean Vitalie a comis infracțiunea prevăzută de art. 155 Cod penal, individualizată prin

„amenințarea cu omor, ori vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății”.

Analizînd probatoriul dat, instanța de apel a constatat că vina inculpatului Bajerean Vitalie, a fost demonstrată integral, în contextul dat, fiind clar că nemijlocit cele relatate de către inculpat, constituie doar o poziție de apărare a acestuia, de rînd cu argumentele invocate de către apărătorul Popescu Dorin.

Sub aspectul dat, instanța de apel a reiterat, că probatoriul administrat la caz, arată clar că partea vătămată Gorneț Vasile s-au bazat pe încrederea inculpatului Bajerean Vitalie, transferînd acestuia prețul integral pentru apartamentul nr. 99, din str. Xxxxx xxx, mun. Chișinău, conform contractului de intenții, pe de altă parte Istrati Igor, proprietarul legal al apartamentului a transmis inculpatului cheile de la apartament și actele asupra imobilului dat, tot odată apartamentul fiind liber de oricare grevări, însă, inculpatul Bajerean Vitalie sub diverse pretexte, invocând în mod neîntemeiat existența datoriilor la serviciile comunale, în contextul în care și martorul Istrati Igor, a relatat că pentru serviciile comunale s-a achitat o parte din suma de bani, mai mult ca atât existența datoriilor la serviciile comunale nu împiedică încheierea contractului, cu atât mai mult că inculpatul Bajerean Vitalie s-a eschivat nu doar de la acordarea intermedierei pentru perfectarea contractului de vânzare cumpărare la notar, dar și nu a acumulat actele necesare în vederea înstrăinării imobilului în termenul stabilit de contractul de intenție, și nici nu a transmis banii încasați în sumă de 7500 dolari lui Istrati Igor.

Instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiate alegațiile apărării de referință la faptul că prima instanța ar fi făcut o apreciere eronată a probelor administrate, și că nu s-ar fi indicat că 7500 dolari SUA, ar fi fost însușiți de către Bajerean Vitalie, or, partea vătămată Gorneț Vasile, a declarat fiind audiat în ședința instanței de fond, declarații confirmate de către acesta în ședința instanței de apel, că s-au înțeles cu Bajerean Vitalie de a cumpăra apartamentul și a semnat contractul de intenție, iar Istrati Igor i-a spus să aducă 7000 dolari în firmă și după aceasta fac contract de vânzare - cumpărare. Primac Alexandru i-a dat cheile de la apartament și i-a spus că poate să facă reparației, dar cu datoriile se va clarifica el. Bani la firmă au adus 7500 dolari costul vânzării apartamentului și i-a spus lui Primac Alexandru să meargă să încheie contractul de vânzare cumpărare, la care acesta i-a spus că nu a primit nici un ban. Bajerean Vitalie a spus că banii i-a transferat lui Primac Alexandru, nu lui Istrati Igor.

Inducerea în eroare a pătimitului reiese și din faptul că pătimitul a descris că în anul 2007 s-au întâlnit cu Primac Alexandru și Istrati Igor și s-au înțeles să le dea 30 000 dolari, s-au dus la notar la Botanica unde a fost înregistrat contractul de vânzare cumpărare. La firma lui Bajerean Vitalie a transmis 7500 dolari, în mai sau iunie 2000. Aceasta a fost după două trei zile după ce a încheiat contractul de intenție. Confirmative relatărilor părții vătămate Gorneț Vasile sunt și relatările martorului Primac Alexandru, care a menționat că a fost încheiat contractul de intenții și s-a achitat arvuna de aproape 8000 dolari SUA. Primac Alexandru a propus să-i dea avansul lui Istrati Igor, dar Gorneț Vasile a spus că prima dată î-l vede și lasă banii la firmă. Ei l-au informat că apartamentul are multe datorii la serviciile comunale. După aceasta s-a început tergiversarea și ei așa și nu au oformat apartamentul, deoarece cu proprietarul Istrati Igor nimeni nu s-a achitat. Din câte cunoaște, soția lui Gorneț Vasile a pus banii lui Bajerean Vitalie pe masă. Ulterior i-a vândut lui Gorneț Vasile apartamentul cu 30 000 dolari.

De altfel, și martorul Istrati Igor a relatat că după evacuarea foștilor proprietari a luat act de la ÎMGFL, s-a adresat la Bajerean Vitalie ca să vândă apartamentul și i-a dat cheile. Bajerean Vitalie a găsit un cumpărător, s-au întâlnit dar nu avea un certificat de la ÎMGFL cu privire la datorii. Documentele pe apartament erau la Gorneț Vasile și el a primit banii. Prețul pentru apartament era de 8000-9000 dolari SUA. Gorneț Vasile a achitat acești banii firmei lui Bajerean Vitalie, dar nu i-a achitat lui banii, deoarece nu avea certificatul de la ÎMGFL. Imediat după transmiterea banilor Gorneț Vasile s-a instalat în apartament, iar Istrati Igor s-a adresat în judecată privind excluderea datoriilor. A adus copia hotărârii lui Gorneț Vasile și i-a propus să încheie contractul, dar Gorneț Vasile tot amina pe 2-4 luni. Apoi a luat documentele de la Gorneț Vasile.

Instanța de apel a notat că în situația de față, este evident demonstrată intenția inculpatului de abuz de încrederea părții vătămate Gorneț Vasile, datorită nemijlocit faptului că acesta deținea întreprinderea care se ocupa cu oformarea actelor pentru procurarea bunurilor imobile, precum și datorită invocării diverselor motive pentru a tergiversa neîntemeiat încheierea contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului nr. xxx str. Xxxxx xx, mun. Chișinău, cu atât mai mult că pătimitul Gorneț Vasile a reiterat că a transmis banii inculpatului Bajerean Vitalie, iar martorul Istrati Igor a menționat că lui nu i s-au transmis careva sume de bani.

Instanța de apel a reiterat și faptul că conform contractului de intenție din 14 septembrie 2001, încheiat între Gorneț Vasile și Istrati Igor, cu participarea intermediarului ÎI „Bajerean”, în persoana inculpatului Bajerean Vitalie a semnat contractul dat, conform clauzelor cărora imobilul din str. Xxxxx 16 ap. 99 urma să fie înstrăinat lui Gorneț Vasile contra sumei de 7500 dolari, nu mai târziu decât 12 noiembrie 2001, intermediarul urmând ca în termen de 12 zile să pregătească actele necesare pentru vânzare cumpărare.

Astfel, conform contractului de achitare a arvunei din 14 august 2001, Gomeț Parascovia a transmis ÎI „Bajerean”, în persoana lui Bajerean Vitalie suma arvunei de 200 dolari, iar în câteva zile partea vătămată Gorneț Vasile cu soția sa Gomeț Parascovia au transmis în contabilitatea firmei ÎI „Bajerean” încă 7300 dolari, fapt care nu este contestat de către inculpat.

Instanța de apel a constatat că este neîntemeiat și argumentul invocat de către inculpatul Bajerean Vitalie privind imposibilitatea încheierii contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului nr. 99, din str. Xxxxx 16. mun. Chișinău, pe motivul existenței datoriilor la serviciile comunale și existența de careva grevări, sub formă de interdicții, or. conform extrasului din registrul Bunurilor imobile a apartamentului sus-indicat, acesta aparține cu drept de proprietate lui Istrati Igor din data de 09 octombrie 1996, și la momentul vizat era liber de grevări. Reiterând aspectele expuse.

Instanța de apel, a exclus careva dubii, sau neclarități, care ar putea pune la îndoială vinovăția inculpatului Bajerean Vitalie, astfel că alegațiile atât ale inculpatului, cât și ale apărătorului acestuia, urmează a fi privite drept o formă de apărare, inventată în scopul eludării sancțiunii penale pentru fapta infracțională comisă.

Instanța de apel, a reținut argumentele primei instanțe referitor la achitarea inculpaților pe episodul respectiv, considerându-le ca întemeiate și fundamentate.

Totodată, referitor la acest episod a menționat că prin încheierea Curții Supreme de Justiție nr.2ra-2128/15 din 26 august 2015 a fost stabilit că vânzarea-cumpărarea apartamentului respectiv a fost în conformitate cu legislația în vigoare. Deci, în speța respectivă, un contract de vânzare-cumpărare legal nu poate atrage răspunderea penală. Acuzatorul de stat a incriminat lui Avornic Dumitru comiterea infracțiunii date în complicitate cu inculpatul Bajerean Vitalie.

Instanța de apel, a considerat că concluzia dată este una mult prea pripită și nefondată. În situația în care nu s-a adevărit că faptele întreprinse de către Avornic Dumitru pot fi plasate sub incidența legii penale.

Sub aspectul dat, instanța de apel a menționat că partea vătămată Boicenco Svetlana a menționat, că de fapt, nemijlocit toate convorbirile și discuțiile aceasta le-a avut doar cu inculpatul Boicenco Svetlana și persoana pe nume Iscanderov, menționând că pe Avornic Dumitru nu l-a cunoscut anterior, și totodată relatând că l-a văzut doar la momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului nr. 48. din bd. Moscovei 11, mun. Chișinău, la sediul notarului Musteață Dorel, circumstanțe confirmate și de către Avornic Dumitru, care a relatat că nici nu o cunoștea pe Boicenco Svetlana.

Instanța de apel, a reiterat că Avornic Dumitru a relatat că dânsul s-a adresat la Bajerean Vitalie, având intenția de a procura un apartament, la ce ultimul i-a propus apartamentul părții vătămate Boicenco Svetlana, care însă acestuia nu i-a plăcut. Însă, după propunerea lui Bajerean Vitalie, de a procura câte 50 % din acest imobil, la prețul de 5000 dolari SUA pentru 50%, acesta a fost de acord, deoarece prețul era cu mult mai redus decât prețul real al acestui apartament.

Confirmative în acest sens, instanța de apel a reținut și relatările inculpatului Bajerean Vitalie, care a specificat că anume dânsul i-a propus lui Avornic Dumitru să procure acest imobil la un preț redus, la ce Avornic Dumitru a fost de acord, însă nu i-a plăcut apartamentul dat.

În continuare. Colegiul Penal a reiterat că și martorii Liubina Tatiana, Caracuian Vera, Scripluc Mariana, Poddiaceva Alexandra și Șveț Alexandra, fiind audiate în ședința instanței de fond au menționat că nu îl cunosc pe Avornic Dumitru și anterior nu l-au văzut, dar și nu au avut careva relații cu acesta, cu atât mai mult martorul Șveț Alexandra a menționat că și dânsa a pățimit urmare a acțiunilor inculpatului Bajerean Vitalie, deoarece anterior la fel a luat de la acesta bani în împrumut.

A reținut și relatările martorului Musteață Dorel care a declarat că la fel anterior pe Avornic Dumitru nu l-a văzut și l-a văzut doar la momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare, tot martorul a indicat că întrebând dacă a fost transmis prețul pentru apartament lui Boicenco Svetlana, cei prezenți, adică Boicenco Svetlana, Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru au răspuns negativ, la ce li s-a spus să se achite, după care vor primi actele, atunci Avornic Dumitru a transmis suma de 5000 dolari SUA lui Boicenco Svetlana.

Instanța de apel a reținut că, martorul Solovienco Vadim a susținut că în anul 1999 mama sa a gătat apartamentul la firma ÎI „Bajerean” care se ocupa cu imobilele, cu dobândă, iar Bajerean Vitalie a reformat acest gaj ca contract de vânzare-cumpărare, Bajerean Vitalie venea la mama sa și o

amenința, despre acest lucru știa și tatăl său care a fost chemat în ajutor de către mama sa. În anii 2001-2002 mama sa a plecat în Turcia la muncă pentru a restitui banii lui Bajerean Vitalie. Astfel, martorul nu a menționat și nu a făcut careva referire la Avornic Dumitru, relatând doar faptul că acordarea împrumutului, cât și încheierea contractului de vânzare-cumpărare au fost efectuate anume de către inculpatul Bajerean Vitalie, iar în privința acestuia, doar a relatat că a auzit de la mama sa că Avornic Dumitru ar fi amenințat-o, lucru care la fel nu a fost confirmat, în condițiile vizate.

Instanța de apel a considerat că condamnarea lui Avornic Dumitru pentru faptele sale, pe care le-a întreprins fără a acționa în complicitate cu inculpatul Bajerean Vitalie, ar constitui o încălcare esențială, în situația în care nu s-a adeverit că fapta acestuia poate fi plasată sub aspect penal. Or, probatoriul administrat la caz, arată clar că în cazul de față, lipsește o careva probă directă, cât și indirectă ce ar indica asupra existenței în acțiunile lui Avornic Dumitru a componentei de infracțiune, de vreme ce fapta acestuia s-a realizat în limitele legale, ultimul având intenția doar de a procura imobilul dat, fără a cunoaște de la bun început care anume acțiuni au fost întreprinse de către inculpatul Bajerean Vitalie, care a și venit cu propunerea către Avornic Dumitru de a procura imobilul nr. 48, din bd. Moscovei 11, mun. Chișinău.

Instanța de apel a ajuns la ferma convingere că în acțiunile inculpatului Bajerean Vitalie sunt întrunite pe deplin elementele constitutive ale infracțiunii de sustragere a bunurilor, cu cauzare de daune în proporții deosebit de mari, din avutul părții vătămate Boicenco Svetlana, sub aspectul expus.

Instanța de apel a reiterat că la caz, este adeverită pe deplin circumstanța indicată de către partea vătămată Boicenco Svetlana, privind ilegalitatea pătrunderii de către inculpatul Bajerean Vitalie în apartamentul nr. 48. din bd. Moscovei 11, mun. Chișinău și sustragerea din acesta a bunurilor pătimatei în valoare totală de 231400 lei, în contextul în care, instanța de apel a constatat cu certitudine însușirea ilegală de către inculpatul Bajerean Vitalie a bunurilor părții vătămate, prin escrocherie, și anume inducerea în eroare a părții vătămate Boicenco Svetlana. asupra realității intențiilor cuprinse de către inculpatul Bajerean Vitalie la darea în împrumut a sumei de 6500 dolari SUA, încheind însă contrar legii un contract de vânzare-cumpărare a acestui imobil, care ulterior la înregistrat pe numele său.

Astfel, instanța de apel, menționat că de fapt, însuși inculpatul Bajerean Vitalie, a recunoscut faptul că a intrat în apartamentul nr. 48, din bd. Moscovei 11, mun. Chișinău, de unde a luat bunurile părții vătămate Boicenco Svetlana, și le-a dus în imobilul său din str. Liviu Deleanu, mun. Chișinău, de unde au fost ridicate și transmise părții vătămate Boicenco Svetlana, acestea fiind însă deteriorate, și nefiind toate bunurile ce au fost sustrate de către inculpat.

Instanța de apel a notat că partea vătămată Boicenco Svetlana a relatat clar că în anul 2001 s-a pregătit să plece în Turcia la lucru, apartamentul l-a dat în chirie, și copii au rămas în apartament. Toate lucrurile le-a depozitat într-o cameră, lucrurile erau scumpe. Când depozita lucrurile erau prezente Comescu Valentina, Mariana, Liuba familiile nu le ține minte. Toți strâneau lucrurile și le puneau în cutii - pleduri, veselă scumpă, albituri. Toate lucrurile au fost strânse în cutii de la TV, iar la sfârșitul verii anului 2002 a fost telefonată și i s-a spus că Bajerean Vitalie a spart ușa, și toate lucrurile au fost scoase, ulterior în luna august 2002 a revenit din Turcia și următoarea zi s-a întâlnit cu polițistul de sector Berlinschi, care a confirmat faptul că Bajerean Vitalie a luat lucrurile că el e proprietarul apartamentului și că acestea sunt lucrurile lui.

Instanța de apel a menționat că și martorii Caracuian Vera, Solovienco Vadim, Solovienco Valerian, Comescu Valentina, Scripluc Mariana și Poddiaceva Alexandra, au confirmat integral faptul că în anii 2001-2002 Boicenco Svetlana a plecat în Turcia la muncă pentru a restitui banii lui Bajerean Vitalie. O perioadă Bajerean Vitalie nu i-a deranjat pe Solovienco Vădim și Solovienco Valerian, apoi au început amenințările la chiriași să elibereze apartamentul. Găzdașă Ala i-a dat cheile de la apartament lui Bajerean Vitalie, însă Solovienco Vădim și Solovienco Valerian au schimbat lacătul de la ușă. În luna iulie 2002-2003 Bajerean Vitalie a spart lacătul de la ușă și a intrat în apartament. În luna august a venit Boicenco Svetlana din Turcia și a început să clarifice situația, deoarece Bajerean Vitalie nu avea dreptul să fure din apartament lucrurile lui Boicenco Svetlana. În odaia încuiată era veselă, covoare, haine, seturi de linguri și furculițe din aur, o bibliotecă din 1000-2000 cărți, o masă carte și multe flori.

Instanța de apel a respins alegațiile inculpatului Bajerean Vitalie și a apărătorului său, precum că inculpatul avea dreptul de a intra în acest apartament, deoarece îi aparținea, în contextul în care, s-a constatat cu certitudine ilegalitatea acțiunilor acestuia la etapa încheierii contractului de vânzare-cumpărare a acestui imobil, or, la capitolul dat, ilegalitatea

acțiunilor inculpatului Bajerean Vitalie, manifestată în acest caz prin acțiunea de însușire a imobilului pătimitei, fapt care nu îi oferă dreptul de a pătrunde în imobilul pătimitei și a sustrage bunurile acestuia.

De asemenea, instanța de apel a atestat și faptul că conform relatărilor martorului Burcovscaia (Șveț) Adriana, care a susținut că atunci când Boicenco Svetlana a plecat în Turcia la lucru, a lăsat-o pe fiica sa în apartament, știe că Bajerean a spart ușa apartamentului și a scos toate lucrurile, acolo erau lucruri bune inclusiv veselă de import, mobilă, au fost încuiate într-o odaie. Cunoaște că Boicenco Svetlana avea veselă Zepter Tacâmuri, veselă de cristal, televizorul era bun, iar mașina de spălat era simplă nu automat. În apartament erau covoare persiene. Cunoaște că Boicenco Svetlana a închis lucrurile într-o cameră deoarece pleca-se și pentru a le păstra, deoarece în apartament erau chiriași. Cunoaște că Boicenco Svetlana avea bijuterii din aur, dar nu știe dacă le-a lăsat în odaie sau nu. Cunoaște că Boicenco Svetlana a depus cerere la poliție și că o parte din lucruri au fost găsite în apartamentul lui Bajerean Vitalie, atunci Boicenco Svetlana îi cerea acestuia să-i întoarcă lucrurile care erau în apartament.

Totodată, conform procesului-verbal de cercetare la fața locului din 21 mai 2003, în locul indicat de Bajerean Vitalie, ca loc de depozitare a bunurilor, din apartamentul nr. xxxx au fost depistate: masa de scris, două fotolii de culoare roșie, portret pe perete, set mobilă bucătărie, trei scaune mici și un scaun mare, mașină de spălat Aurica, boiler, lustră de ceramică, două perdele caferi: cu floricele. Toate lucrurile se utilizează, deoarece se află în diverse locuri din apartament.

Instanța de apel, a notat că careva dubii sau bănuieli invocate de către inculpat în acest caz nu s-au identificat, iar fapta infracțională de sustragere a bunurilor părții vătămate Boicenco Svetlana, comisă de către inculpatul Bajerean Vitalie și-a găsit deplină confirmare, astfel că inculpatul urmează a fi recunoscut vinovat de comiterea acesteia și condamnat.

Instanța de apel, a considerat că, în acest episod, instanța de fond, pripit și neîntemeiat a ajuns la concluzia privind achitarea inculpatului Bajerean Vitalie, de comiterea acestei infracțiuni. În situația în care probele administrate și cercetate arată clar și demonstrează fără exigențe și neclarități vinovăția inculpatului Bajerean Vitalie de comiterea fetei infracționale prevăzute la art. 155 Cod penal.

Instanța de apel a reiterat că instanța de fond a dat o apreciere eronată probatoriului administrat pe acest episod, în contextul în care pătimită Boicenco Svetlana a menționat cu claritate că Bajerean Vitalie a

venit la ea după procente. A venit câteva luni la rând și a cerut procentele și o amenința că o să-i dea foc la apartament și o să o arunce pe ea și copil peste balcon dacă nu o să-i întoarcă banii și procentele, ea se temea de aceste amenințări și tot timpul chema pe cineva din prieteni. A depus plângere la procuratură și după aceasta Bajerean Vitalie a încetat amenințările. Trei ani nu a deranjat-o, în anul 2001 la Curtea de Apel Chișinău Bajerean Vitalie după ședința de judecată a amenințat-o că o va lipsi de viață. De multe ori prin telefon a primit amenințări. Bajerean Vitalie i-a spus să nu întreprindă nimic deoarece nu va câștiga nimic. La data de 23 martie 2004 după finalizarea cauzei la Curtea de apel împreună cu avocatul Iașiuc a ieșit, iar Bajerean Vitalie i-a spus că o să o lipsească de viață. Când se cobora pe scări în momentul când a amenințat-o s-a îndreptat spre ea. S-a speriat și a considerat această amenințare ca fiind reală și periculoasă.

Totodată, instanța de apel, a notat că, prima instanță a omis a se expune că cele relatate de către pătimită Boicenco Svetlana au fost confirmate integral de către martorul Solovienco Valerian care a menționat că având posibilitatea de a pleca peste hotare, dar în urma înșelăciunii a rămas fără bani și nu a avut posibilitatea de a-i achita lui Bajerean Vitalie și ultimul a început a o amenința să-i achite suma și dobânda. În legătură cu aceasta l-a rugat să fie prezent și el la întâlnirile cu Bajerean Vitalie în apartamentul ei. Mai mult, martorul Iașiuc Irina, a confirmat că a participat la ședința de judecată la Curtea de Apel, unde reprezenta interesele lui Boicenco Svetlana, iar la ieșire, după care a văzut-o pe Boicenco Svetlana plângând și spunându-i că a fost amenințată de către Bajerean Vitalie și Avomic Dumitru, la ce a sfătuit-o să se adreseze organelor de poliție, după care pătimită s-a adresat la poliție iar Iașiuc Irina a fost audiată pe marginea acestui caz. Mai mult ca atât aceasta a calmat-o pentru că avea isterie și i-a spus că aceste amenințări sunt destul de dese și cer de la ea de a se refuza de la acțiunea civilă. În același context faptele amenințării de către inculpatul Bajerean Vitalie, a părții vătămate Boicenco Svetlana și a membrilor familiei acesteia, a fost confirmată și de către martorul Scripliu Mariana, care a menționată că fiica lui Boicenco Svetlana a telefonat-o și i-a spus că cineva o amenință, și anume acesta este domnul care a luat în gaj apartamentul.

Instanța de apel, a considerat pe deplin întrunită condiția prevăzută pentru întregirea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal.

Rezumând și analizând probatoriul, instanța de apel, a considerat că în cazul de față și-a găsit deplină confirmare învinuirea înaintată

inculpatului Bajerean Vitalie iar argumentele inculpatului cît și a apărătorului acestuia, urmează a fi privite doar ca o metodă de apărare și evitare a sancțiunii penale pentru infracțiunea comisă cu intenție.

Concomitent, instanța de apel, a considerat că procesul penal în baza art.320 alin.(1) Codul penal în privința inculpatului Bajerean Vitalie urmează a fi încetat pe motivul intervenirii prescripției de atragere la răspundere penală, în conformitate cu art.275 pct.4) Codul de procedură penală, urmărirea penală nu mai poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, urmează a fi încetată în acest caz.

12. Decizia instanței de apel din 23 aprilie 2019, pronunțată motivat la **05 iunie 2019**, a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav, la data de 13 iunie 2019, prin care invocând în calitate de temeiuri pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu rejudecarea cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Avocatul Popescu Dorin în numele inculpaților Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru, la data de **05 iulie 2019**, prin care invocând în calitate de temeiuri pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei în partea în care se încetează procesul penal în baza art. 155, art. 361 alin. (2), lit. b),d). art. 186 alin. (5), art. 190 alin. (5) (epizodul în privința părții vătămate Lupan Raisa), art. 190 alin. (4) Codul penal, în privința lui Bajerean Vitalie din motivul expirării termenului prescripției tragerii la răspundere penală. A-l achita pe Bajerean Vitalie Ion, pe învinuirea de comiterea infracțiunilor prevăzute de 190 alin. (4) Cod penal, din motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii;

- a menține dispozițiile sentinței Judecătorei Rîșcani num. Chișinău, din 09 februarie 2015, în partea achitării lui Avornic Dumitru Eugeniu de sub învinuirea adusă în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) și 155 Cod penal și a modifica temeiul achitării lui Avornic Dumitru Eugeniu, din temeiul de achitare prevăzut la art. 390 alin. (1) p. 3) Cod de procedură penală, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, în temeiul de achitare prevăzut la art. 390 alin. (1) p. 1) Cod de procedură penală, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

- a menține dispozițiile sentinței Judecătorei s.Rîșcani mun. Chișinău, din 09 februarie 2015, în partea achitării lui Bajerean Vitalie Ion de sub învinuirea adusă în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal (epizodul escrocheriei în privința lui Boicenco (anterior

Solovienco) Svetlana și a modifica temeiul achitării lui Bajerean Vitalie Ion, din temeiul de achitare prevăzut la art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii. În temeiul de achitare prevăzut la art. 390 alin. (1) pct.1) Cod penal, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

- a exclude din pct. 85 al deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2019, textul: „în contextul în care, instanța de apel a constatat cu certitudine însușirea ilegală de către inculpatul Bajerean Vitalie Ion a bunurilor părții vătămate, prin escrocherie, și anume inducerea în eroare a părții vătămate Boicenco Svetlana, asupra realității intențiilor cuprinse de către inculpatul Bajerean Vitalie la darea în împrumut a sumei de 6500 dolari SUA, încheind însă contrar legii un contract de vânzare-cumpărare a acestui imobil, care ulterior la înregistrat pe numele său”, urmează a fi exclusă din decizia recurată.

În rest, a menține dispozițiile sentinței Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău, din 09 februarie 2015, în partea achitării lui Bajerean Vitalie Ion și în partea achitării lui Avornic Dumitru Eugeniu.

12.1. În motivarea recursului procurorul a menționat că:

- instanța de apel nu a respectat regimul motivării soluției, întrucât motivarea soluției adoptate contrazice dispozitivul hotărârii, fiind expus neclar;

- instanța de apel a dat o apreciere greșită probelor din dosar prin derogare de la prevederilor art. 101 Cod de procedură penală;

- instanța de apel incorect a concluzionat asupra legalității sentinței de achitare pe epizodul cu partea vătămată Boicenco (Solovenco) Svetlana făcând o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale;

- instanța de apel a acționat prin derogare de la prevederile procesual penale și nu a ținut cont de recomandările Plenului Curții Supreme de Justiție expuse în pct. 14 al Hotărârii nr. 22 din 12.12.2015 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în instanța de apel”;

- instanța de apel nu a dat o apreciere asupra argumentului acuzării invocat în cererea de apel cu referire la faptul că partea vătămată Boicenco (Solovenco) Svetlana a fost indusă în eroare, din motivul culturii juridice.

12.2. În motivarea recursului Avocatul Popescu Dorin a menționat că:

- instanța de apel a încălcat lui Bajerean Vitalie dreptul la un proces echitabil, bazându-se pe declarațiile martorilor care nu au fost audiați în instanța de apel și fără a cerceta probe noi;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de partea apărării;

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii precum și acesta este expus neclar;

- hotărârea atacată nu cuprinde fondul apelului, temeiurile de fapt și de drept de recunoaștere lui Bajerean Vitalie de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.155, art. 361 alin. (2) lit.b), d), art. 186, alin. (5), art. 190 alin. (5) (în privința părții vătămate Lupan Raisa), art. 190 alin. (4) Cod penal, cu încetarea procesului penal din motivul expirării termenului de prescripție tragerii la răspundere penală;

- motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii;

- instanța de apel a comis o eroare gravă de fapt;

- decizia atacată nu cuprinde analiza probelor la pronunțarea soluției;

- motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii;

- au fost încălcate prevederile art.24 alin. (2), art. 394 alin. (1) și art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală;

- a fost încălcat principiul prezumției nevinovăției, art. 8 Cod de procedură penală și principiul contradictorialității în procesul penal prevăzut la art. 24 Cod de procedură penală;

- în acțiunile lui Bajerean Vitalie nu s-a constatat existența faptei infracțiunilor prevăzute la art. 186, alin. (5), art. 190 alin. (5) și art. 361 alin. (2) lit.b), d) Cod penal;

- în acțiunile lui Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru, nu s-a constatat existența faptei infracțiunii prevăzute la art. 155 Cod penal;

13. Asupra recursurilor declarate, nu a fost depusă referință.

14. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile ordinare în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conducându-se de dispozițiile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi

atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, Colegiul penal lărgit atestă că recurenții invocă temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, și anume că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blînde.

Verificând materialele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că se confirmă incidența temeiului de recurs invocat de recurenți, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin prisma aspectelor că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, precum și că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea

hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

14.1. Raportând decizia instanței de apel, la rigorile prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală enumerate supra, se atestă că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și a comis următoarele erori de drept.

Colegiul penal lărgit, analizând decizia instanței de apel (f.d. 125-144, vol. 18) atestă că instanța de apel contrar cerințelor art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat de procuror și nu a dat apreciere argumentelor invocate precum că:

- partea vătămată Boicenco (Solovento) Svetlana a fost indusă în eroare, din motivul culturii juridice, nu a înțeles semnificația și consecințele propriei decizii la încheierea contractului, dat fiind faptul că inculpații Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru, ar fi convins-o precum că acest contract are ca scop garantarea restituirii sumei împrumutate, iar după restituirea banilor acest contract va fi nimicit;

- instanța de apel ajungând la concluzia menținerii sentinței de achitare lui Bajerean Vitalie și Avornic Dumitru pe episodul cu partea vătămată Boicenco (Solovento) Svetlana, nu a desfășurat această concluzie, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii, și puse la baza deciziei de achitare, fiind efectuată o apreciere generală a probelor și circumstanțelor cauzei.

Astfel, anume asupra acestor motive invocate în apelul declarat de procuror, instanța de apel nu s-a pronunțat, fiind astfel incident temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul penal notează că CtEDO a constatat în cauza Ramanauskas vs Lituania, hotărârea din 05 februarie 2008 că, în cazul în care un acuzat susține că a fost provocat la săvârșirea unei infracțiuni, instanțele judecătorești trebuie să examineze minuțios materialele dosarului, deoarece pentru a îndeplini cerința unui proces echitabil în sensul articolului 6 §1 din Convenție toate probele obținute în rezultatul provocării de către poliție trebuie să fie excluse.

În cauza Sandu vs. Republica Moldova din 11 februarie 2014, de către CtEDO a fost constatată încălcarea art. 6 §1 din Convenție, din cauza lipsei de echitate procedurală la nivel național. În calitate de încălcare Curtea a evidențiat faptul că deși în cauza respectivă instanțele naționale au avut temei să bănuiască că a avut loc o provocare, acestea nu au apreciat

elementele de fapt și de drept care ar fi putut să le ajute să distingă provocarea de la o formă legală a unei activități de investigații, la fel Curtea a mai indicat că art.6 §1 din Convenție a fost încălcat și prin utilizarea probelor administrate prin implicarea activă a lui C. sub conducerea poliției pentru a justifica condamnarea reclamantului, fără a se examina credibilitatea lui și posibilitatea provocării de către C. a lui Sandu V. la corupere pasivă din careva motive ascunse.

La fel, Colegiul penal lărgit atestă că potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85).

De asemenea, în hotărârea CtEDO în cauza Helle împotriva Finlandei, 19 decembrie 1997, pct. 60, se reține că noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, **să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale.**

14.2. Din conținutul deciziei instanței de apel, Colegiul penal identifică că instanța de apel, nu s-a expus și asupra motivelor privind solicitarea părții apărării de a-l achita pe Bajerean Vitalie de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (4) Cod penal, (epizodul sustragerii prin înșelăciune a bunurilor de la Gorobeț Vasile); de modificare a temeiurilor achitării lui Avornic Dumitru de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) și art. 155 Cod penal; nu s-a pronunțat asupra pretențiilor de modificare a temeiurilor achitării lui Bajerean Vitalie de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, (episodul escrocheriei în privința lui Boicenco (Solovenco) Svetlana.

În acest sens, Colegiul penal lărgit notifică că o asemenea abordare, prin care apelul nu este soluționat conform prevederilor legale și e lăsat fără examinare, fapt care afectează incontestabil dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 CtEDO, motiv din care soluția instanței de apel nu poate fi menținută.

La fel, Colegiul penal lărgit notează că potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85).

14.3. Totodată, Colegiul penal lărgit, verificând decizia contestată (pct. 61, Vol.18, f.d.138, verso), conchide că la caz se denotă caracterul

contradictoriu al actului judecătoresc, or, instanța de apel a stabilit următoarele: „Colegiul penal reține argumentele primei instanțe referitor la achitarea inculpaților pe episodul respectiv (episodul cu partea vătămată Boicenco (Soloenco) Svetlana, art. 190 alin. (5) Cod penal), considerându-le ca întemeiate și fundamentate. Totodată, referitor la acest episod urmează a menționa că prin încheierea Curții Supreme de Justiție nr. 2ra-2128/15 din 26 august 2015, a fost stabilit că vânzarea-cumpărarea apartamentului respectiv a fost în conformitate cu legislația în vigoare. Deci, în speța respectivă, un contract de vânzare-cumpărare legal nu poate atrage răspunderea penală”.

Pe de altă parte, la pct. 85, (Vol. 18, f.d. 141, verso,) instanța de apel a stabilit că, „analizând aceste probe, Colegiul Penal ajunge la ferma convingere că în acțiunile inculpatului Bajerean Vitalie, sunt întrunite pe deplin elementele constitutive ale infracțiunii de sustragere a bunurilor, cu cauzare de daune în proporții deosebit de mari, din avutul părții vătămate Boicenco Svetlana. Sub aspectul expus, Colegiul Penal reiterează că la caz, este adeverită pe deplin circumstanța indicată de către partea vătămată Boicenco Svetlana, privind ilegalitatea pătrunderii de către inculpatul Bajerean Vitalie, în apartamentul nr.48, din bd. Moscovei 11, mun. Chișinău, și sustragerea din acesta a bunurilor pătimatei în valoare totală de 231400 lei, în contextul în care, instanța de apel a constatat cu certitudine însușirea ilegală de către inculpatul Bajerean Vitalie a bunurilor părții vătămate, prin escrocherie, și anume inducerea în eroare a părții vătămate Boicenco Svetlana, asupra realității intențiilor cuprinse de către inculpatul Bajerean Vitalie la darea în împrumut a sumei de 6500 dolari SUA, încheind însă contrar legii un contract de vânzare- cumpărare a acestui imobil, care ulterior la înregistrat pe numele său”.

Prin urmare, sub acest aspect se confirmă în speță motivul și temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, invocat în recursul declarat de avocat, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

15. Astfel, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererile de apel și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursurile declarate, nominalizate în prezenta decizie, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu și

de practica relevantă a CtEDO, în cadrul unui proces de judecată contradictoriu, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

16. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav și de către avocatul Popescu Dorin în numele inculpaților împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2019, și a sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, din 19 februarie 2015 în cauza penală în privința lui *Bajerean Vitalie xxxx și Avornic Dumitru xxxx* dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la 09 noiembrie 2020.

Președinte

Boico Victor

Judecători

Burduh Victor

Mardari Dumitru

Stratulat Galina

Bejenaru Iurie